

Liik
enne
vira
sto

Elinkeinoelämän asiakastutkimus
2017

Sisällys

1	Tutkimuksen taustat ja tavoitteet	3
2	Tutkimuksen toteutus	5
3	Keskeisten tulosten yhteenveto	7
4	Kyselyyn vastanneiden taustatiedot	13
5	Yksityiskohtaiset tulokset	20
5.1	Kuljetusten toimivuus ja turvallisuus kokonaisuutena	21
5.2	Väylien palvelutaso kokonaisuutena	27
5.3	Tieverkko	33
5.4	Rataverkko	44
5.5	Kauppamerenkulun väylät	52
5.6	Muut tekijät	59
5.7	Toimialakohtaisia tuloksia	67

1. Tutkimuksen taustat ja tavoitteet

1. Tutkimuksen taustat ja tavoitteet

Liikenneviraston toiminta-ajatus: Liikennevirasto mahdollistaa toimivat, tehokkaat ja turvalliset matkat ja kuljetukset

Tutkimuksen tavoitteena on tunnistaa elinkeinoelämän liikenneväyläverkkoja ja liikennejärjestelmää koskevat palvelutarpeet. Tarkoituksena on myös selvittää kuinka hyvin liikenneväyläverkko ja muu liikennejärjestelmä vastaa elinkeinoelämän tarpeita.

2. Tutkimuksen toteutus

2. Tutkimuksen toteutus

- Käytännön tutkimustyön toteutti Innolink Research Oy ja Sito Oy
- Tutkimus toteutettiin tammi-helmikuussa 2017 sähköpostitse rekrytoituna web-kyselynä.
- Innolink keräsi vastaajarekisterin Fonectan Profinder -palvelusta Liikenneviraston kanssa yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaan.
- Kohderyhmänä eri yritysten asiantuntija- tai esimiestason henkilöitä, jotka toimivat kuljetuksiin liittyvissä tehtävissä.
- Vastaajamäärät kiintiöitettiin keskeisten (strategisten) asiakasryhmien mukaan.
- Vastaajille lähetettiin kyselystä ennakkotiedote, jolla kerrottiin tulevasta kyselystä ja varmistettiin vastaajan kuuluvan kohdejoukkoon.
- Kutsuja kyselyyn lähetettiin 7385 kpl, joista 213 (2,9 %) palautui puutteellisen tai virheellisen sähköpostiosoitteen vuoksi. Perille meni 7172 tutkimuskutsua.
- Vastauksia kertyi yhteensä 2056 kpl joten vastausprosentiksi muodostui 29 %.

Toimiala (Kysytty: Mikä seuraavista kuvaa parhaiten yrityksenne toimialaa?)

- Metsäteollisuus: 102
- Arvotavaran valmistus: 44
- Ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistus: 110
- Metalliteollisuus (raskas): 84
- Kemian- ja energiateollisuus: 63
- Elintarviketeollisuus: 117
- Muu valmistusteollisuus: 336
- Kaivostoiminta: 12
- Yhdyskuntien rakentaminen ja ylläpito: 174
- Tukku- ja vähittäiskauppa: 342
- Tavarakuljetuspalveluiden tuottajat :218
- Huolintapalveluiden tuottajat: 28
- Henkilökuljetuspalveluiden tuottajat : 186
- Hotelli- ravintola- ja matkailupalvelut: 62
- Muut palvelut: 131
- Toimiala ei tiedossa: 7

3. Keskeisten tulosten yhteenveto

3.1 Elinkeinoelämä kokonaisuutena

- **Kuljetusten toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena ollaan tyytyväisiä** ja tyytyväisyys on pysynyt samalla tasolla verrattuna edellisiin tutkimusvuosiin 2013 ja 2015. (tyytyväiset ja erittäin tyytyväiset yhteensä 2017: 82 %, 2015: 81 %, 2013: 79 % ; Keskiarvo asteikolla 1-5 2017:3,92 2015: 3,89, 2013: 3,87). Eri alueilla kuljetuksia tekevien väliset erot tyytyväisyydessä ovat kohtuullisen pieniä.
- **Tyytyväisyys tieverkon, rataverkon ja kauppamerenkulun väylien palvelutasoon kokonaisuutena on noussut** vuodesta 2015 lähelle sitä edeltävän tutkimusvuoden 2013 tasoa. Tyytyväisten ja melko tyytyväisten osuus on noussut edellisestä tutkimuksesta. (2017:42 %, 2015:36 % 2013: 41%) Tyytymättömiä tai erittäin tyytymättömiä on nyt yhteensä 27 % (2015: 30 %). (Keskiarvo asteikolla 1-5 2017:3,12, 2015: 3,02, 2013: 3,15).
- Toimialoittain tarkasteltuna palvelutasoon kokonaisuuteen tyytyväisimpiä ovat huolintapalvelujen, arvotavaran valmistuksen (korkean teknologian tuotteet) sekä raskaan metalliteollisuuden edustajat. Kaikkein tyytymättömiä vastaajat ovat tavarankuljetuspalvelujen, henkilökuljetuspalvelujen, metsäteollisuuden sekä elintarviketeollisuuden ja maatalouden toimialoilla, joissa 1 -5 asteikon keskiarvo jää alle kolmen. Heidän tyytymättömyytensä kohdistuu eniten maantiekuljetuksiin ja niiden tarjoamiin ympärivuorokautisiin sekä talviajan kuljetusmahdollisuuksiin.
- **Yritysten edustajat kokevat, että heidän tarpeitaan ei oteta riittävästi huomioon väylien ylläpidossa ja kehittämisessä**, joten olisikin syytä kiinnittää lisää huomiota yhteistyön kehittämiseen elinkeinoelämän kanssa.

3.1 Elinkeinoelämä kokonaisuutena

- **Yli puolet (53 %) vastanneista yrityksistä on ulkoistanut kaikki kuljetuksensa** ja vain 9 % yrityksistä vastaa kuljetuksistaan kokonaan itse (Vuosi 2016 kaikki kuljetukset 55 %; ei ole ulkoistettu 10 %).
- **Kaksi kolmesta (66 %) vastaajasta ei pidä lainkaan mahdollisena, että hänen yrityksensä vähentäisi tieliikenteen osuutta omissa kuljetuksissaan.** Kyselyyn vastanneista 27 % pitää sitä mahdollisena, mutta ei todennäköisenä ja vain viisi prosenttia pitää sitä mahdollisena ja todennäköisenä. Tulos on pysynyt lähes tarkalleen samana edelliseen tutkimukseen verrattuna.
- Tieliikenteen osuuden vähenemiseen yrityksen omissa kuljetuksissa pidetään mahdollisena ja todennäköisenä vain kaivostoiminnan (46 %, 11 vastausta) piirissä. Kaikilla muilla toimialoilla näin uskovien osuus on hyvin vähäinen (0 -10 %). Raskaan metalliteollisuuden (73 %), elintarviketeollisuuden ja maatalouden (71 %) sekä muun valmistusteollisuuden (70 %) vastaajien keskuudessa on eniten niitä, jotka eivät pidä sitä lainkaan mahdollisena. Muilla toimialoilla vastaava osuus vaihtelee 46 - 69 prosentin välillä.
- **Lähes puolet (46 %) vastaajista pitää yhdistettyjä kuljetuksia potentiaalisena vaihtoehtona,** mutta 38 % ei pidä niitä omalle yritykselleen sopivina. 16 prosentilla ei ole mielipidettä asiasta.
- **Noin viidenneksellä vastaajista ei reittivalinnoissa ole käytännössä joustoa,** toiminta on sidottu tiettyyn reittiin tai vaihtoehtoisia reittejä ei käytännössä ole olemassa (2017: 21 %, 2015:33 %).
- Toimialoista **kaivostoiminnan** (67 %, 6 vastausta) ja **elintarviketeollisuuden ja maatalouden** (43 %) sekä **metsäteollisuuden** (38 %) **reittivalinnoissa on vähiten joustoja.** Arvotavaran valmistuksen (67 %) kemian- ja energiateollisuuden kuljetuksissa (56 %) on tyypillisesti käytettävissä vain muutama vaihtoehtoinen reitti. Vapaimmin reitit voidaan valita ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistuksen (43 %), raskas metalliteollisuuden (43 %) ja muiden palveluiden kuljetuksissa (43 %).
- Jos suunniteltua reittiä on liikenneolojen vuoksi jouduttu vaihtamaan, syinä siihen ovat olleet yleisimmin **tien kunto sekä aikataulu.** Myös tietyöt, ruuhkat ja keliolot ovat aiheuttaneet reitin vaihtumisia.

3.1 Elinkeinoelämä kokonaisuutena

Tieverkko

- Tieliikenteessä tyytyväisimpiä ollaan kuljetusaikojen ennustettavuuteen ja täsmällisyyteen sekä tiekuljetusten kustannustehokkuuteen verrattuna muihin kuljetusmuotoihin. Myös tieverkon hyviin edellytyksiin erikois- ja vaarallisten aineiden kuljetuksiin ollaan tyytyväisiä.

Rataverkko

- Rataverkon kohdalla tyytyväisimpiä ollaan rataverkon laajuuteen, mutta tyytymättömiä ollaan erityisesti rataverkon kuntoon, mutta myös yritysten tarpeiden huomioon ottamiseen, rataverkon kapasiteettiin, toiminnallisuuteen sekä ratapihojen kuntoon ja niiden välityskyvyn riittävyyteen.
- Rataverkkoon liittyvistä puutteista yleisimmin mainittiin mm. tiettyjen rataosuuksien sähköistuksen puute, kapasiteetti ja palveluiden kattavuus sekä ratapihojen ja lastauspaikkojen puuttuminen tai kapasiteetti.

Kauppamerenkulun väylät

- Tyytyväisyys vesiliikenteeseen on kokonaisuutena hyvällä tasolla. Tyytyväisimpiä ollaan väylien kapasiteetin mahdollistamaan liikenteen sujuvuuteen. Yhtä tyytyväisiä kuin muihin tekijöihin ei olla väylien kustannustehokkuuteen sekä yritysten tarpeiden huomioon ottamiseen vesiväylien ylläpidossa ja kehittämisessä.
- Kauppamerenkulun väylien koetuista puutteista mainittiin mm. väylien puutteellinen syvyys (esim. Oulu väylän syvyys mainittiin neljässä kommenttia) ja talviolosuhteet. Useat avoimet palautteet käsittelivät sisävesiä ja niiden puutteellisia viitoituksia, lastauspaikkoja ja väylien ympärivuotisuutta.

3.2 Toimialakohtaisia erityispiirteitä

Metsäteollisuus

- Metsäteollisuuden edustajat ovat toimialojen keskiarvoa huomattavasti tyytymättömämpiä väylien palvelutasoon kokonaisuutena.
- Tieliikenteessä metsäteollisuus antaa muita alemmat arviot erityisesti ympärivuotiselle ja ympärivuorokautiselle kuljetusmahdollisuuksille muilla teillä sekä tieverkon turvallisuudelle.
- Rataverkon kohdalla muita suurempi tyytymättömyys kohdistuu muuhun rataverkkoon, erikoiskuljetuksiin ja vaarallisten aineiden kuljetuksiin sekä akselipainojen riittävyteen.
- Yrityksissä ollaan yleisesti sitä mieltä, että niiden tarpeita ei oteta huomioon riittävästi rataverkon ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Metsäteollisuudessa ollaan muihin toimialoihin verrattuna keskimääräistä tyytyväisempiä tilanteeseen.

Tavarakuljetuspalvelut

- Tavarankuljetuspalveluita tarjoavat yritykset ovat toimialoista kaikkein tyytymättömimpiä väylien palvelutasoon kokonaisuutena. Tavarankuljetuspalvelut poikkeavat toimialojen keskiarvosta tieverkon osalta siten, että he ovat selvästi muita kriittisempiä seuraavista kohdista: hyvät kuljetusolosuhteet päätiestöllä myös öisin, hyvät kuljetusolosuhteet päätiestöllä myös talviaikana, ympärivuotinen kuljetusmahdollisuus muulla tiestöllä, tieverkon turvallisuus sekä yrityksen tarpeiden huomioon ottaminen tieverkon ylläpidossa ja kehittämisessä.
- Rautateillä kuljetuksia tarjoavien yritysten rataverkolle antamat arviot ovat hieman parempia kuin muilla toimialoilla keskimäärin. Erityisen hyvän arvion he antavat kuljetusaikojen täsmällisyydestä ja ennustettavuuden korkeasta tasosta

3.3. Vertailu aiempien vuosien tuloksiin

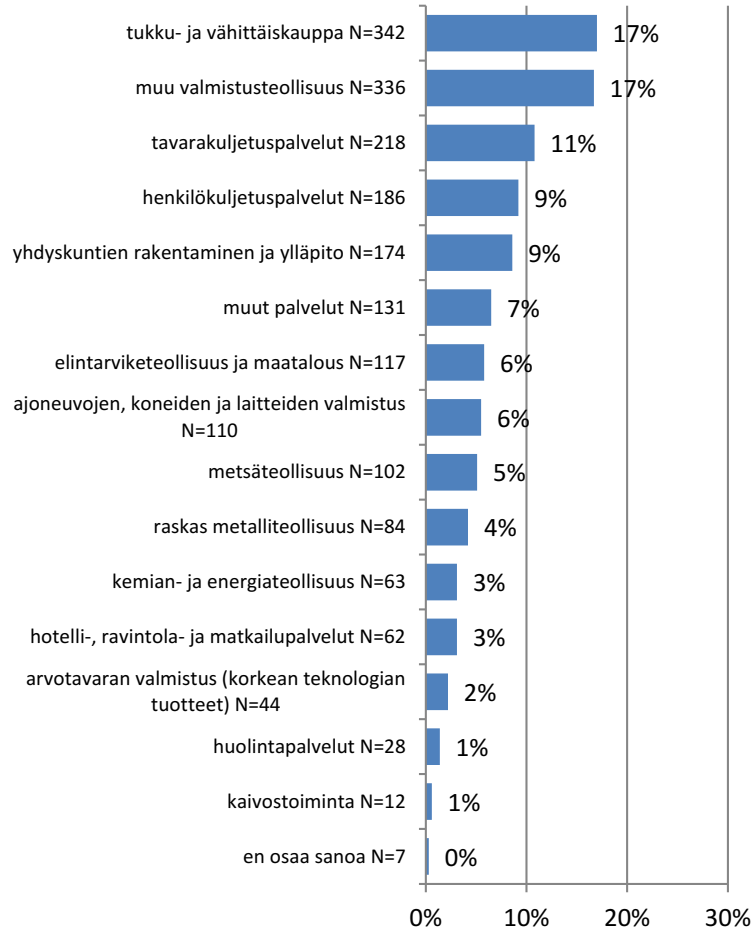
Keskeiset huomiot muutoksista tutkimusvuosien välillä:

- Tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena on korkealla tasolla (keskiarvo 3,92) ja pysynyt lähes samana kuin edellisissä tutkimuksissa vuosina 2013 (3,87) ja 2015 (3,89).
- Tyytyväisyys tieverkon, rataverkon ja kauppamerenkulun väylien palvelutasoon kokonaisuutena toimivien ja turvallisten kuljetusten mahdollistajana on noussut vuodesta 2015 ja on nyt lähelle vuoden 2013 tasoa (2017: 3,12; 2015: 3,02; 2013: 3,15).
- Arviot tieverkosta ovat parantuneet kauttaaltaan. Erityisen paljon ovat parantuneet arviot vaarallisten aineiden (3,02->3,44) ja erikoiskuljetusten edellytyksistä (3,10->3,37) sekä arvio kuljetusaikojen täsmällisyyden ja ennustettavuuden tasosta (3,28->3,59). Lisäksi yhteydet satamiin (3,35->3,77) , lentoasemille (3,34->3,76) ja raja-asemille 3,15->3,61) saavat huomattavasti entistä paremmat arviot.
- Tyytyväisyys rataverkkoon on parantunut useimpien osatekijöiden kohdalla, mutta erityisen selvää arvioiden parantuminen on yhteyksien satamiin (2,89->3,48), teollisuuslaitoksiin (3,76->3,33) ja Venäjän raja-asemille (2,94->3,49), kuljetusaikataulujen täsmällisyyden ja ennustettavuuden (2,74->3,19) sekä raskaan tavaraliikenteen ratojen kohdalla (2,89->3,36). Aiempaa kriittisemmin suhtaudutaan sähköistetyin rataverkon laajuuteen(3,00-2,83). Asia nousee esiin myös useissa yhteysvälejä koskevan avoimen palautteen kommentissa.
- Myös tyytyväisyys kauppamerenkulun väyliin on hieman parantunut. Tyytyväisyys kauppamerenkulun pääväyliin on parantunut ennestäänkin hyvältä tasoltaan (3,77->3,94), mutta erityisen suurta tyytyväisyyden paraneminen on 2-lk luokan väylien kohdalla (2,95->3,57).

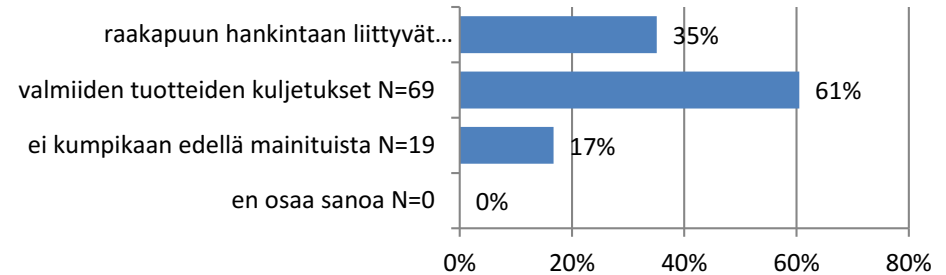
4. Kyselyyn vastanneiden taustatiedot

4. Taustatiedot - toimiala

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten yrityksenne toimialaa?
N=2016

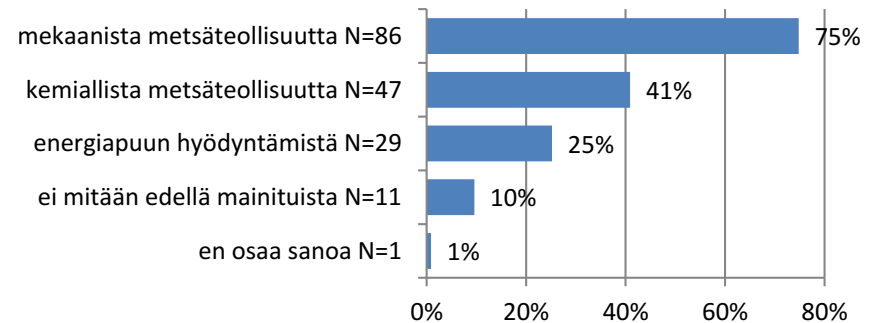

Vastaatteko pääasiallisesti raakapuun hankintakuljetuksista vai tuotekuljetuksista? N=128

Rajaus: metsäteollisuuden alan yritys tai hoitaa metsäteollisuuden alan kuljetuksia/-huolintaa

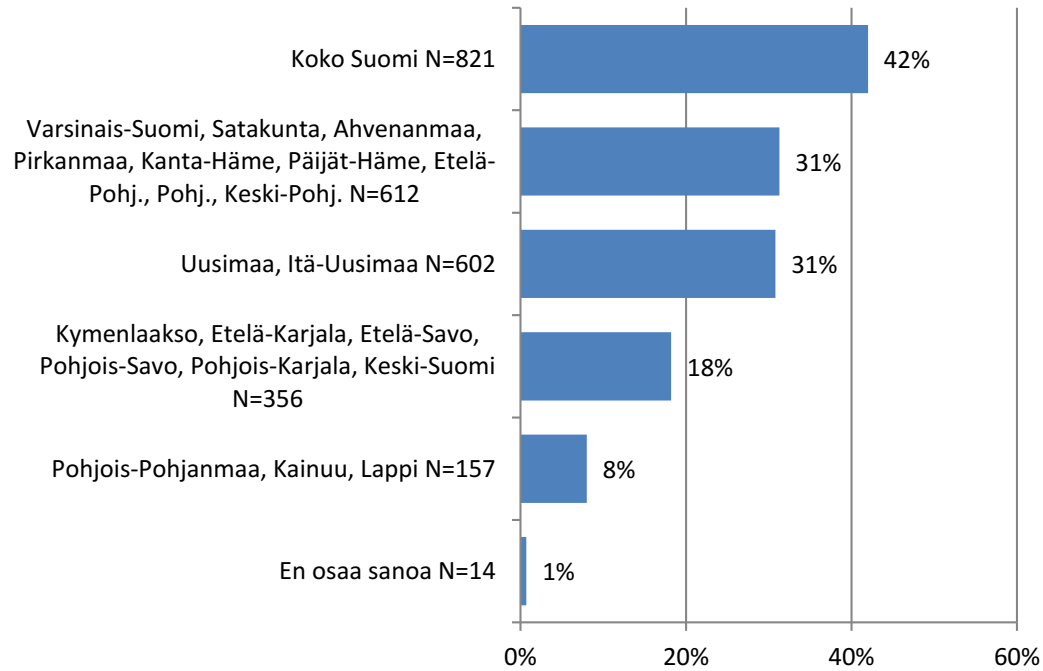
Edustatteko tai palveletteko kemiallista metsäteollisuutta, mekaanista metsäteollisuutta vai energia-puusektoria? N = 174

Rajaus: metsäteollisuuden alan yritys tai hoitaa metsäteollisuuden alan kuljetuksia/-huolintaa

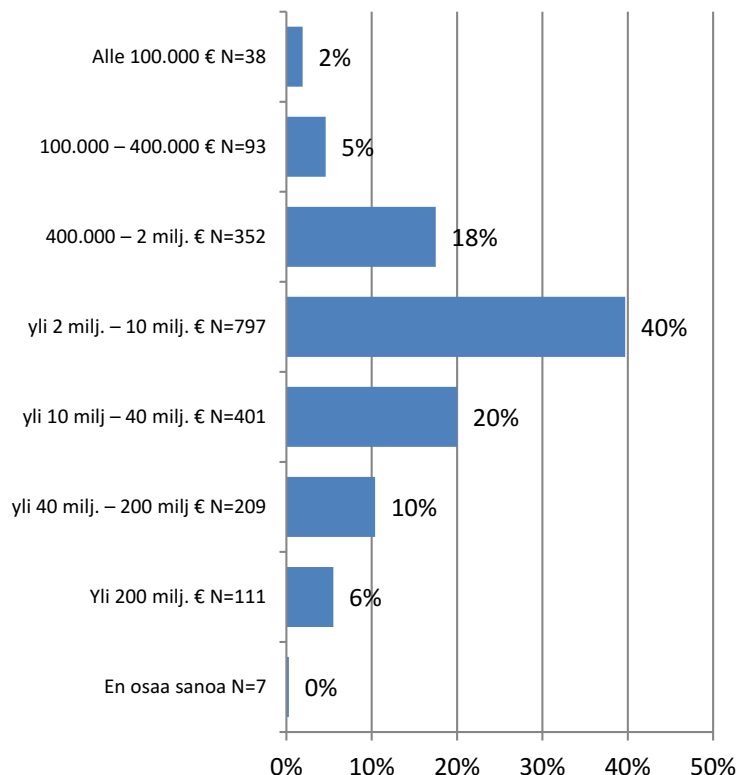
4. Taustatiedot - alue

Mille alueille kuljetuksenne Suomessa pääasiallisesti keskittyvät? N=1954

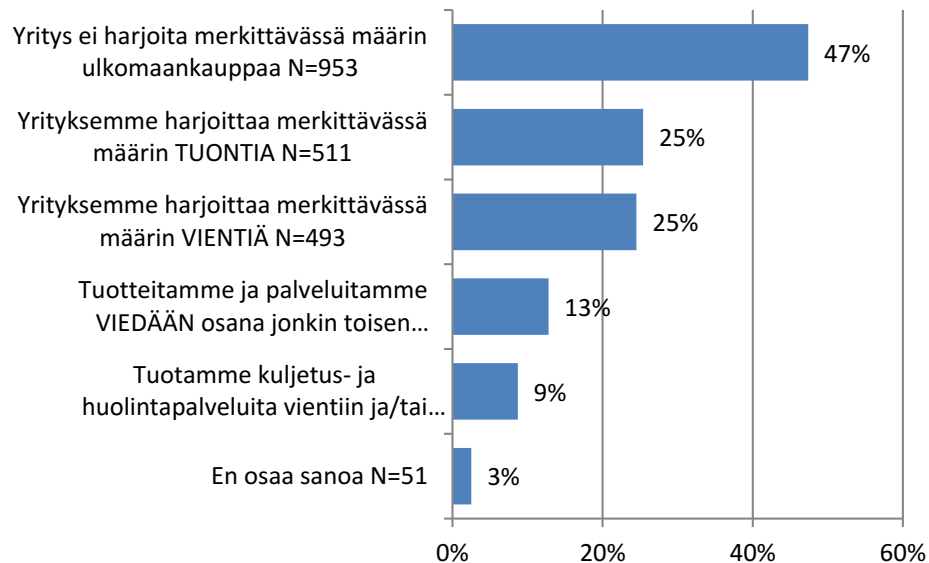

4. Taustatiedot – liikevaihto ja ulkomaankauppa

Mikä oli yrityksenne liikevaihto euroina vuonna 2017?
N=2140

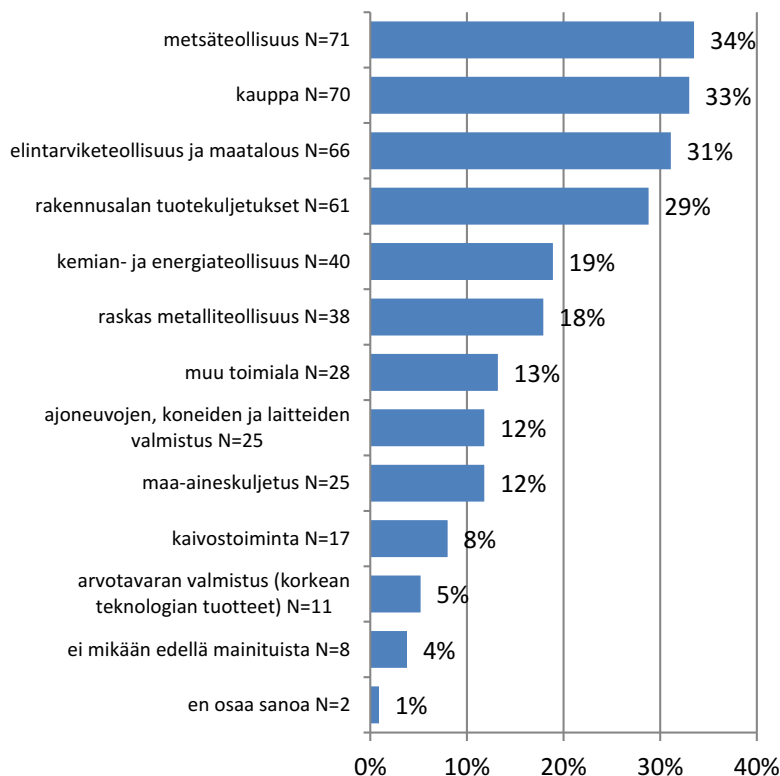
Millainen ulkomaankaupan toimija yrityksenne on? ?
N=2140

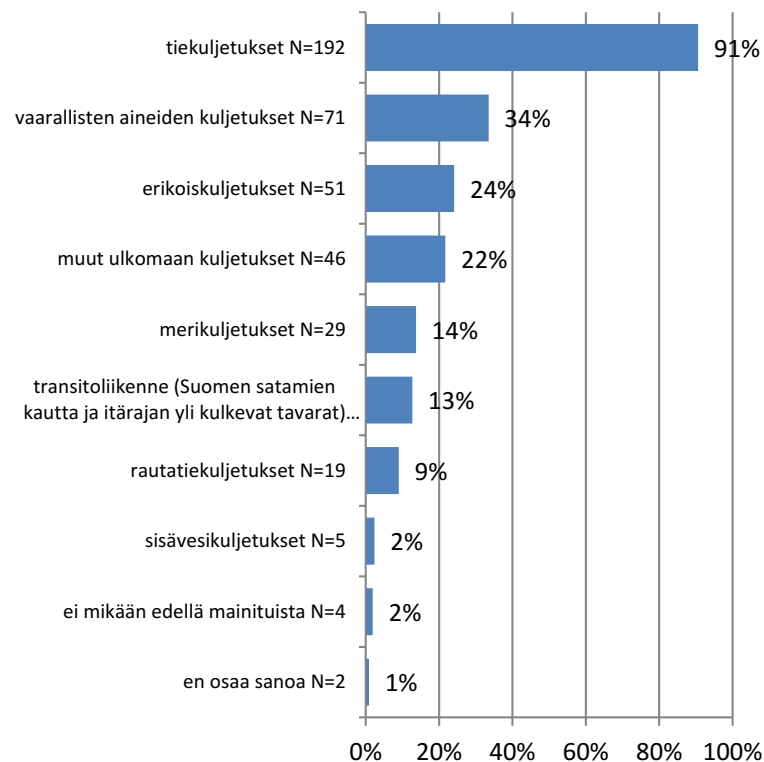

4. Taustatiedot - tavarankuljetuspalvelut

Minkä toimialan kuljetuksia pääosin hoidatte? Tavarankuljetuspalvelut N=212

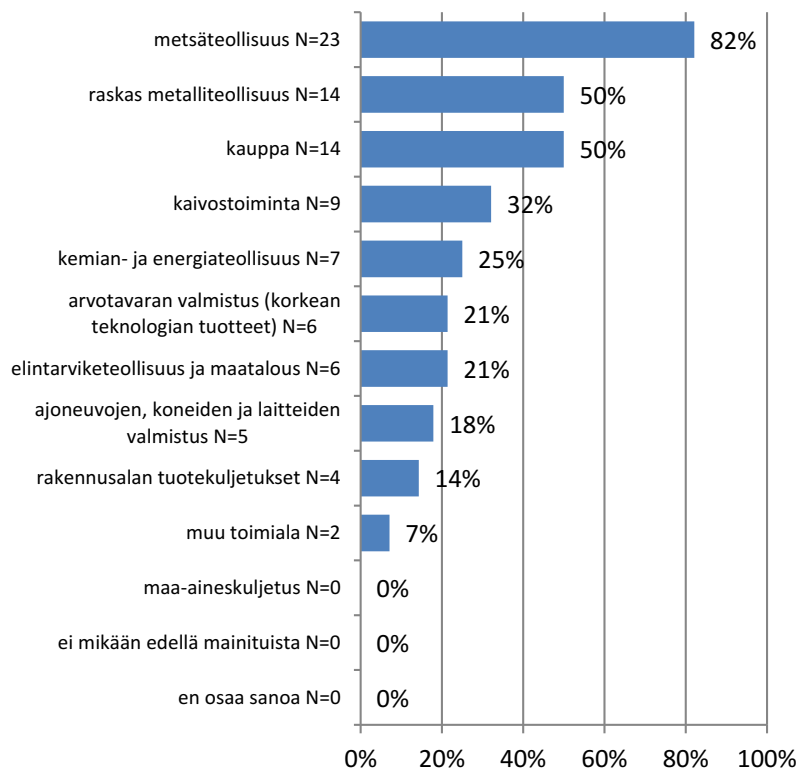

Kuuluuko tarjoamaanne seuraavia palveluita? Tavarankuljetuspalvelut N=212

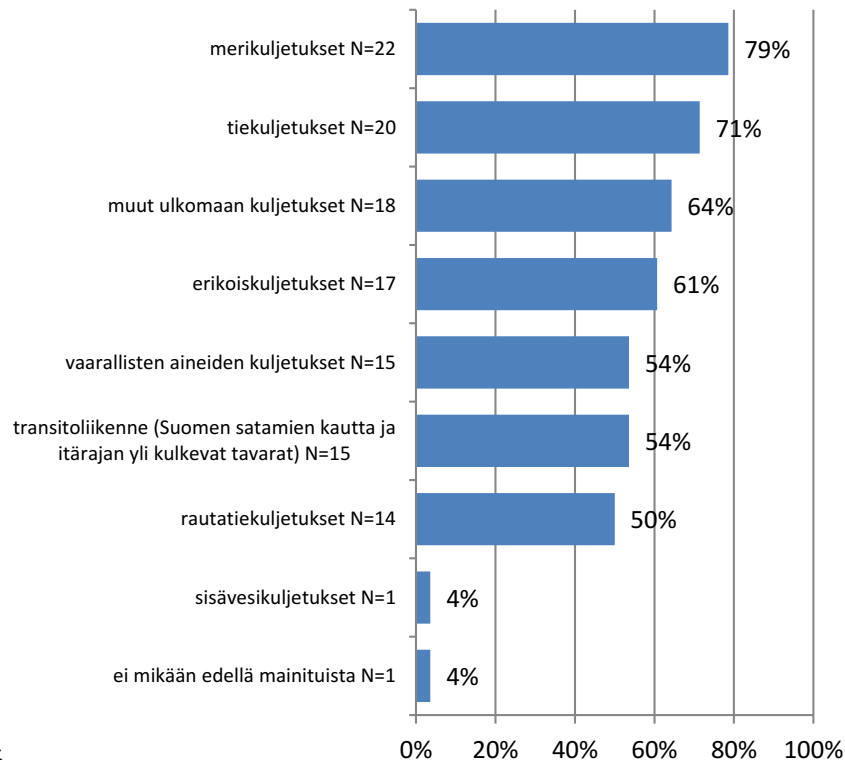

4. Taustatiedot - huolintapalvelut

Huolintapalvelut. Mitkä toimialat ovat tärkeimpiä asiakkaitanne? N=28

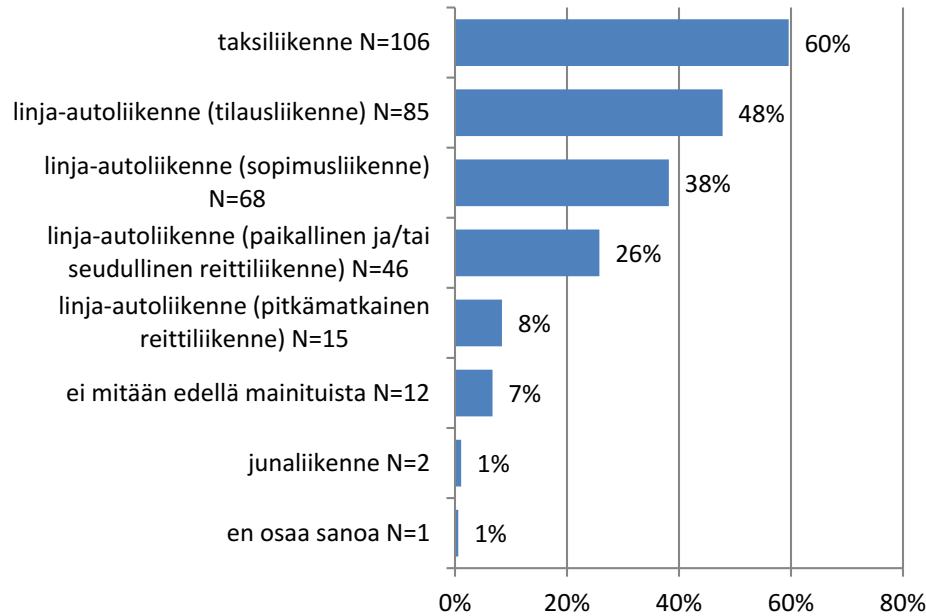

Huolintapalvelut. Kuuluuko tarjoamaanne seuraavia palveluita? N=28

4. Taustatiedot - henkilökuljetuspalvelut

Henkilökuljetuspalvelut: Minkä tyyppisiä henkilökuljetuspalveluita tarjoatte pääasiallisesti? N=335

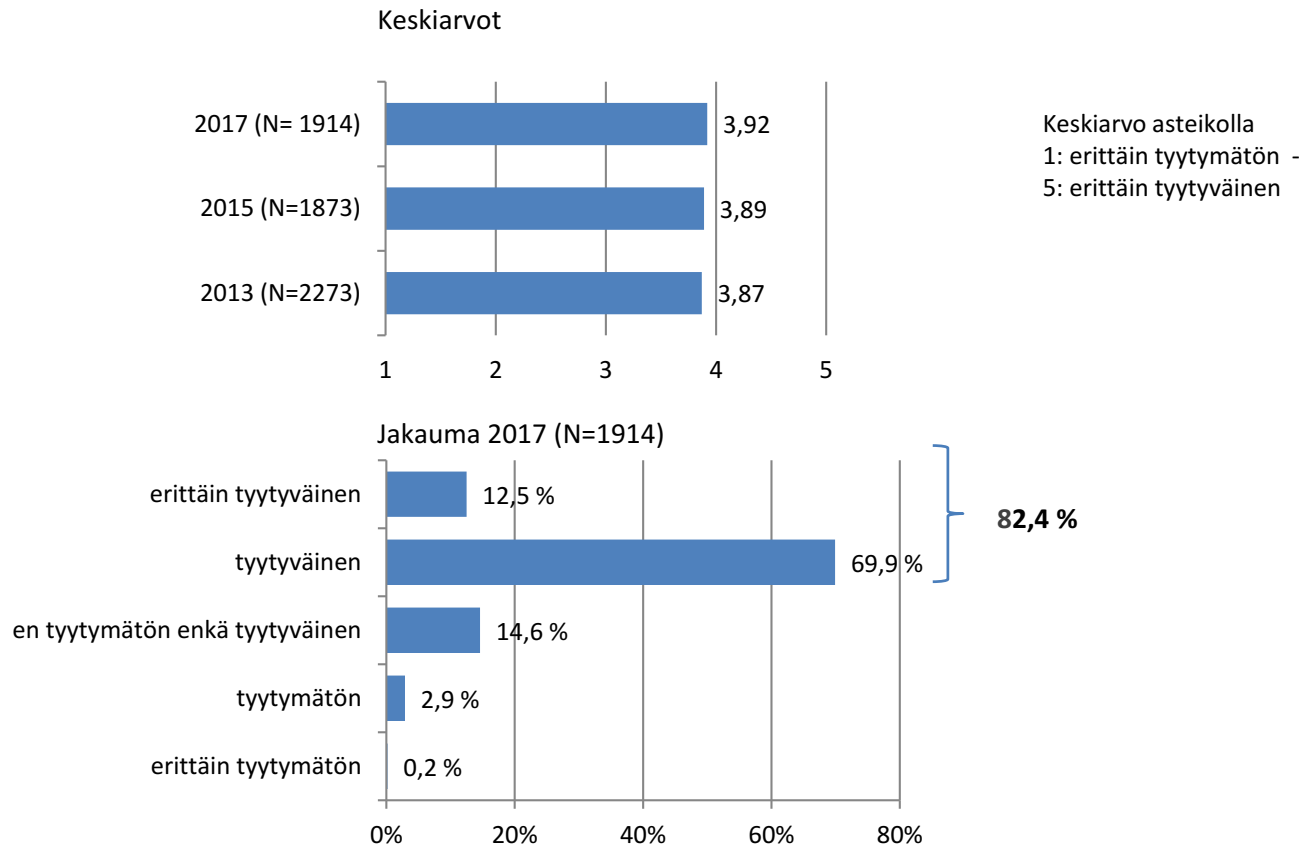
5. Yksityiskohtaiset tulokset:

5.1 Kuljetusten toimivuus ja turvallisuus kokonaisuutena

5.1.1 Kuljetusten toimivuus ja turvallisuus

Kuinka tyytyväinen olette kuljetusten toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena? N= 1895

Yhteensä 82 % vastaajista on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä kuljetusten toimivuuteen ja turvallisuuteen. Tyytyväisyyden keskiarvo on pysynyt samalla tasolla kuin edellisissä tutkimuksissa.

5.1.2 Kuljetusten toimivuus ja turvallisuus toimialan mukaan

Kuinka tyytyväinen olette kuljetustenne toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena? N= 2016

Parhaimman tyytyväisyysarvion omien kuljetustensa toimivuudesta ja turvallisuudesta antavat kaivostoiminta, henkilökuljetuspalveluita sekä elintarviketeollisuutta ja maataloutta edustavat vastaajat. Myös tukku- ja vähittäiskauppa sekä raskas metalliteollisuus sekä kemian ja energiateollisuus sijoittuvat arviossaan hieman keskitason yläpuolella.

Keskiarvot toimialoittain suuruusjärjestyksessä

Toimiala	Keskiarvo	N
Total	3,92	2016
kaivostoiminta	4,09	12
henkilökuljetuspalvelut	4,08	186
elintarviketeollisuus ja maatalous	4,05	117
tukku- ja vähittäiskauppa	3,99	342
raskas metalliteollisuus	3,96	84
kemian- ja energiateollisuus	3,95	63
huolintapalvelut	3,92	28
muu valmistusteollisuus	3,91	336
arvotavaran valmistus (korkean teknologian tuotteet)	3,88	44
tavarakuljetuspalvelut	3,86	218
metsäteollisuus	3,82	102
yhdyskuntien rakentaminen ja ylläpito	3,81	174
muut palvelut	3,80	131
hotelli-, ravintola- ja matkailupalvelut	3,79	62
ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistus	3,75	110

Ulkomaankaupan mukaan

	Keskiarvo	N
Yrityksemme harjoittaa merkittävässä määrin VIENTIÄ	3,82	493
Yrityksemme harjoittaa merkittävässä määrin TUONTIA	3,89	511
Tuotteitamme ja palveluitamme VIEDÄÄN osana jonkin toisen kotimaisen yrityksen tuotekokonaisuutta	3,78	258
Tuotamme kuljetus- ja huolintapalveluita vientiin ja/tai tuontiin	3,90	175
Yritys ei harjoita merkittävässä määrin ulkomaankauppaa	3,93	953

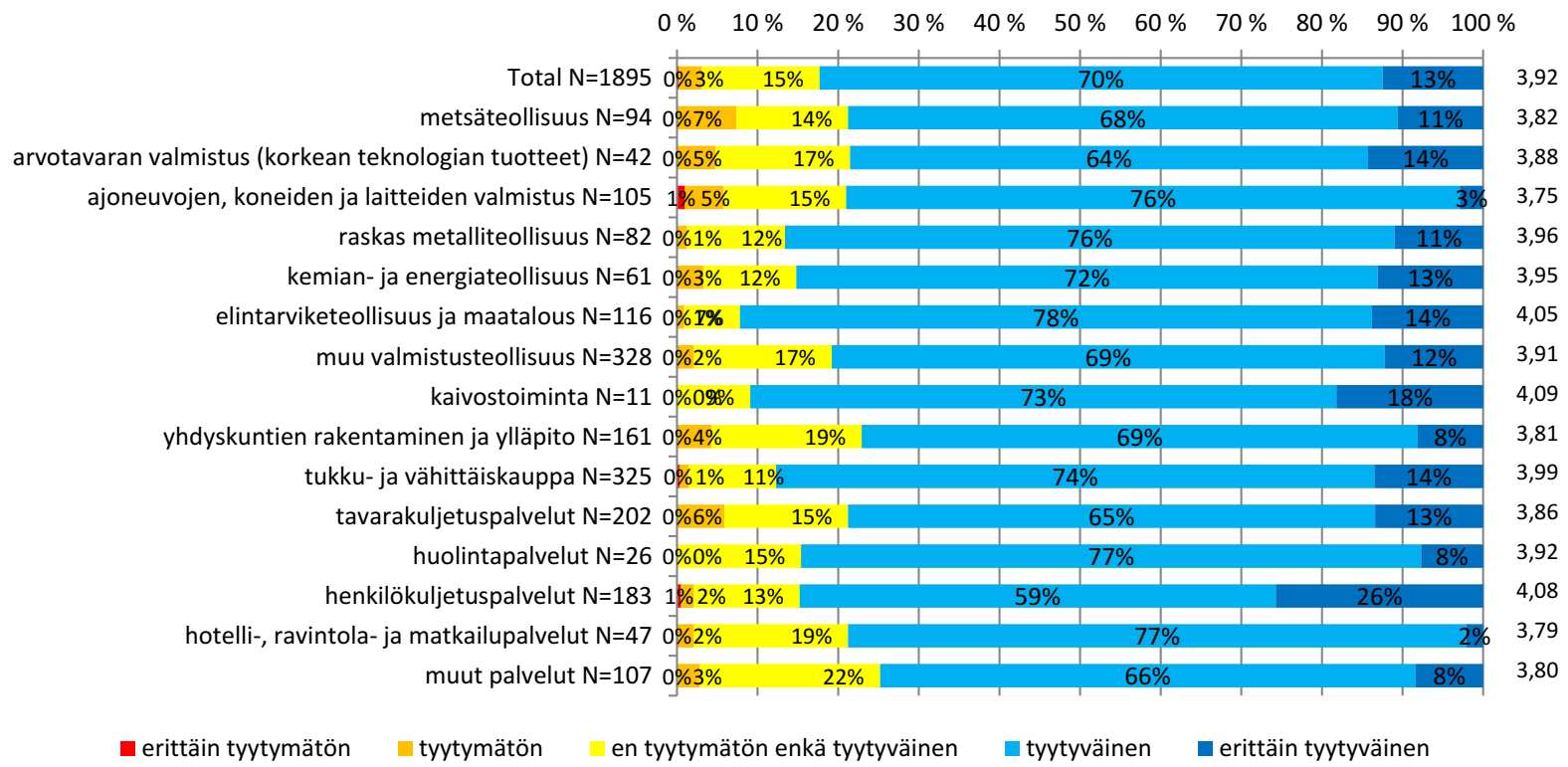
Kuljetusten ulkoistamisen mukaan

	Keskiarvo	N
kyllä, kaikki kuljetukset	3,97	825
kyllä, suurelta osin	3,78	429
kyllä, mutta vain vähäisessä määrin	3,88	171
kuljetuksia ei ole ulkoistettu	3,89	142

5.1.2 Kuljetusten toimivuus ja turvallisuus toimialan mukaan

Kuinka tyytyväinen olette kuljetustenne toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena?

Kaikilla toimialoilla valtaosa vastaajista on tyytyväinen kuljetustensa toimivuuteen kokonaisuutena ja tyytymättömien osuus jää erittäin pieneksi. Henkilökuljetuspalveluissa on muita selvästi enemmän kuljetuksiinsa erittäin tyytyväisiä.

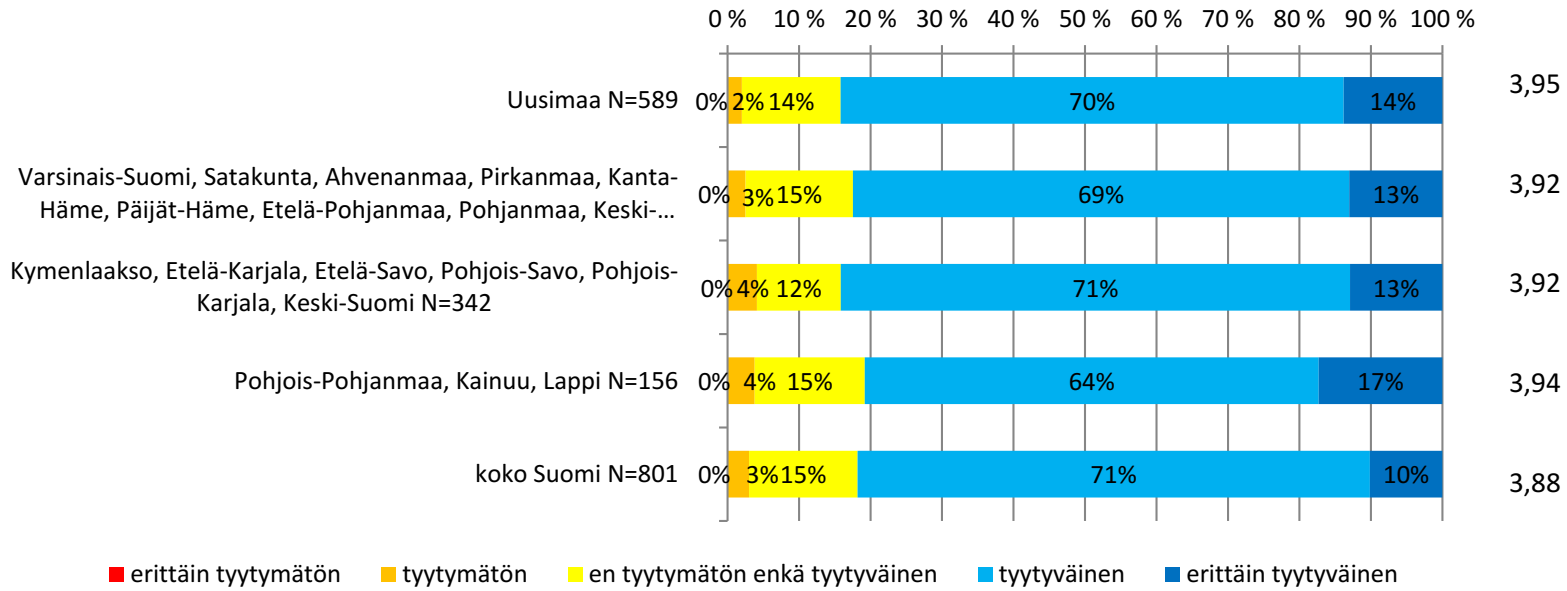

5.1.3 Kuljetusten toimivuus ja turvallisuus alueen mukaan

Kuinka tyytyväinen olette kuljetustenne toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena?
 Mille alueille kuljetuksenne Suomessa pääasiallisesti keskittyvät?

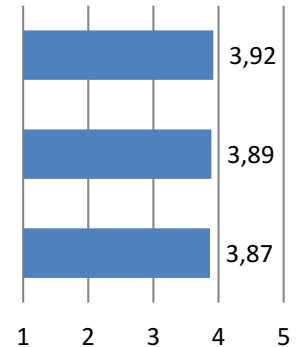
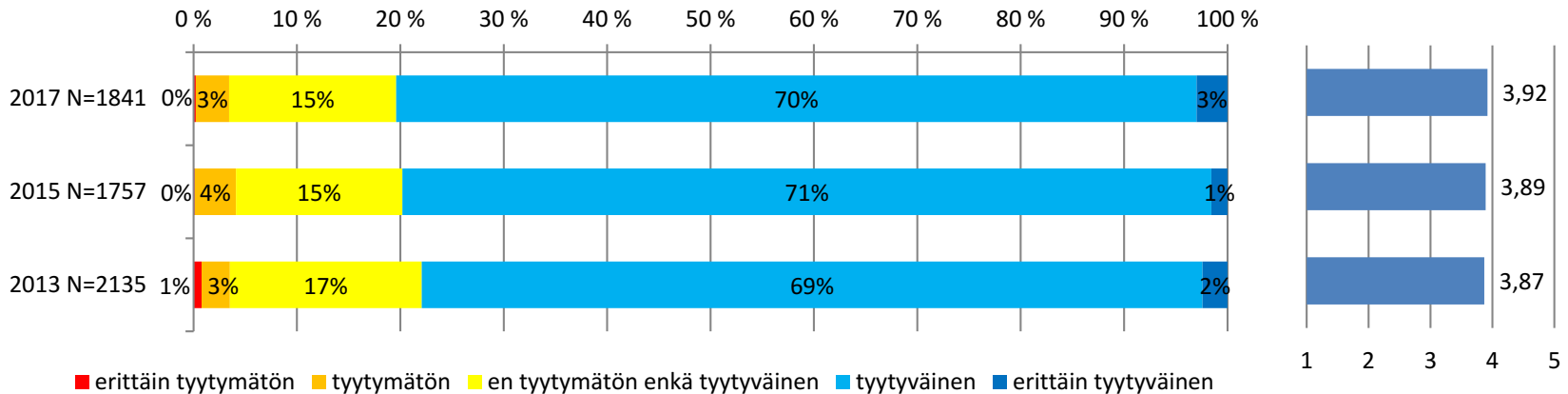
Vastaajat ovat tyytyväisiä kuljetusten toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena. Erittäin tyytyväisten osuus jää suhteellisen pieneksi, mutta tyytyväisten osuus on alueesta riippuen 67 – 75 prosenttia. Kaikkein tyytyväisimpiä ollaan Uudenmaan alueella kuljetuksia tekevien keskuudessa ja eniten tyytymättömiä on Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin muodostamalla alueella.

5.1.4 Vertailu aiempien vuosien tuloksiin – kuljetusten toimivuus ja turvallisuus

Kuinka tyytyväinen olette kuljetustenne toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena?

Erot tyytyväisyydessä kuljetusten toimivuuteen ja turvallisuuteen ovat pysyneet jokseenkin samoina kuin edellisinä tutkimusvuosina.

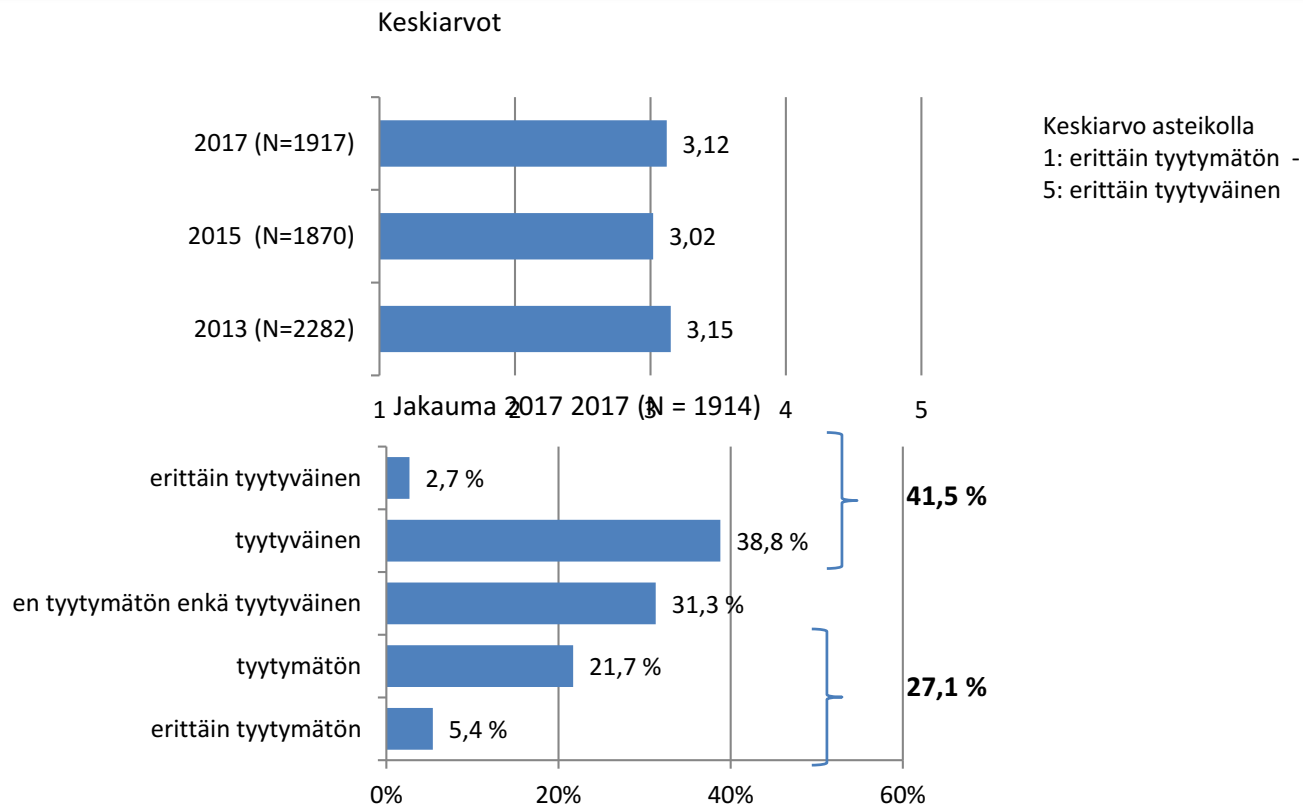
Keskiarvo asteikolla
1: erittäin tyytymätön -
5: erittäin tyytyväinen

5.2 Väylien palvelutaso kokonaisuutena

5.2.1 Väylien palvelutaso kokonaisuutena

Kuinka tyytyväinen olette tieverkon, rataverkon ja kauppamerenkulun väylien palvelutasoon kokonaisuutena toimivien ja turvallisten kuljetusten mahdollistajana?

Erittäin tyytyväisiä palvelutasoon kokonaisuutena on vain vähän, mutta tyytyväisiä on kokonaisuudessaan selvästi enemmän kuin tyytymättömiä (tyytyväisiä 42 %, tyytymättömiä 27 %). Tyytyväisyyden keskiarvo on noussut kahden vuoden takaisesta tutkimuksesta lähes samalle tasolle vuoden 2013 tuloksen kanssa.

5.2.2 Väylien palvelutaso kokonaisuutena toimialan mukaan

Kuinka tyytyväinen olette tieverkon, rataverkon ja kauppamerenkulun väylien palvelutasoon kokonaisuutena toimivien ja turvallisten kuljetusten mahdollistajana?

Huolintapalvelujen edustajat ovat kaikkein tyytyväisimpiä palvelutasoon kokonaisuutena. Tavarankuljetuspalvelut, henkilökuljetuspalvelut sekä metsäteollisuus ovat toimialoista kaikkein tyytymättömmimpiä palvelutasoon. Merkittävässä määrin tuontia tai vientiä harjoittavat ovat muita tyytyväisempiä.

Keskiarvot toimialoittain suuruusjärjestyksessä:

	Keskiarvo	N
Total	3,12	2016
huolintapalvelut	3,52	28
arvotavaran valmistus (korkean teknologian tuotteet)	3,44	44
raskas metalliteollisuus	3,42	84
tukku- ja vähittäiskauppa	3,33	342
hotelli-, ravintola- ja matkailupalvelut	3,29	62
muut palvelut	3,25	131
en osaa sanoa	3,20	7
muu valmistusteollisuus	3,16	336
yhdyksuntien rakentaminen ja ylläpito	3,16	174
ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistus	3,15	110
kemian- ja energiateollisuus	3,15	63
kaivostoiminta	3,00	12
elintarviketeollisuus ja maatalous	2,96	117
metsäteollisuus	2,91	102
henkilökuljetuspalvelut	2,84	186
tavarankuljetuspalvelut	2,76	218

Ulkomaankaupan mukaan

	Keskiarvo	N
Yrityksemme harjoittaa merkittävässä määrin VIENTIÄ	3,13	493
Yrityksemme harjoittaa merkittävässä määrin TUONTIA	3,28	511
Tuotteitamme ja palveluitamme VIEDÄÄN osana jonkin toisen kotimaisen yrityksen tuotekokonaisuutta	3,10	258
Tuotamme kuljetus- ja huolintapalveluita vientiin ja/tai tuontiin	2,95	175
Yritys ei harjoita merkittävässä määrin ulkomaankauppaa	3,04	953

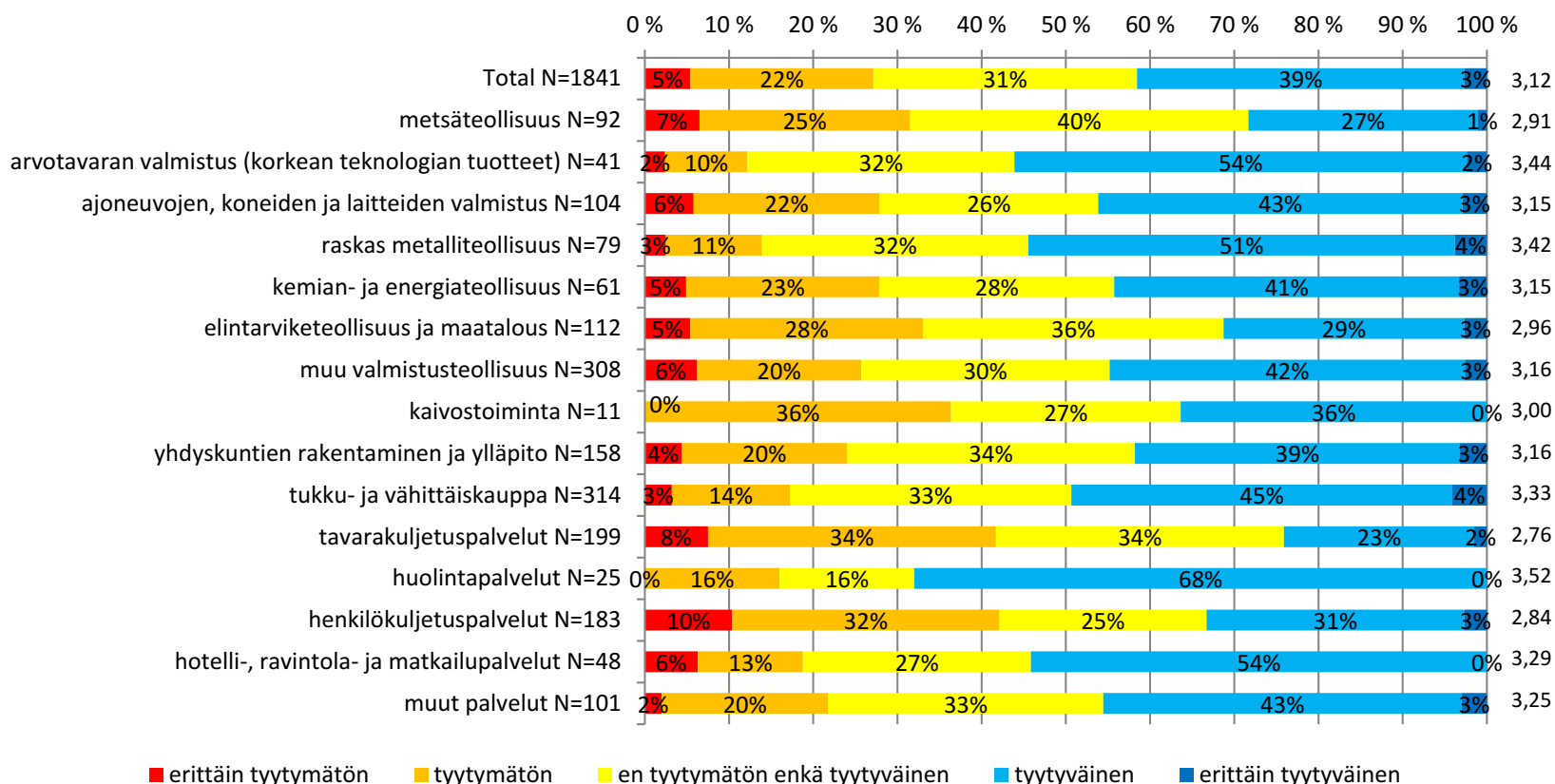
Kuljetusten ulkoistamisen mukaan

	Keskiarvo	N
kyllä, kaikki kuljetukset	3,26	825
kyllä, suurelta osin	3,21	429
kyllä, mutta vain vähäisessä määrin	3,05	171
kuljetuksia ei ole ulkoistettu	2,96	142

5.2.2 Väylien palvelutaso kokonaisuutena toimialan mukaan

Kuinka tyytyväinen olette tieverkon, rataverkon ja kauppamerenkulun väylien palvelutason kokonaisuutena toimivien ja turvallisten kuljetusten mahdollistajana?

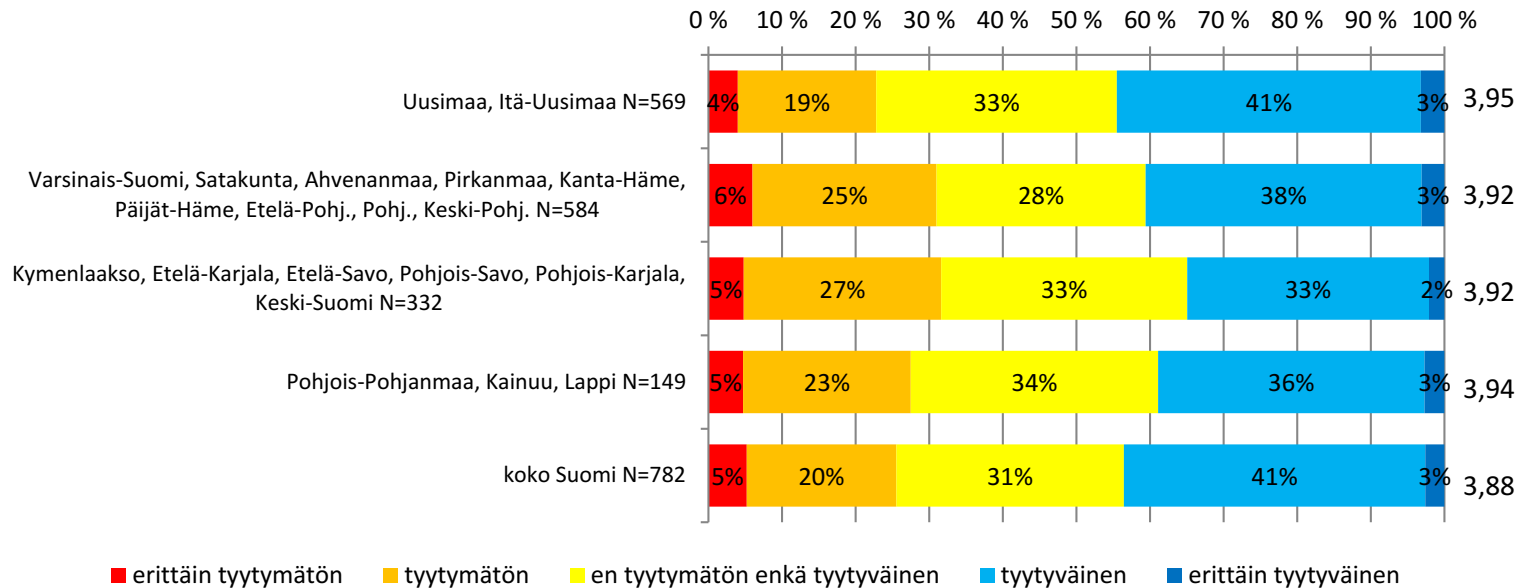
Huolintapalveluissa on eniten tyytyväisiä (68 %). Sekä tavarantoimitus- että henkilökuljetuspalveluissa tyytymättömiä on 42 %, ja tyytyväisten osuus jää huomattavasti tyytymättömien osuutta pienemmäksi.

5.2.3 Väylien palvelutaso kokonaisuutena alueen mukaan

Kuinka tyytyväinen olette tieverkon, rataverkon ja kauppamerenkulun väylien palvelutason kokonaisuutena toimivien ja turvallisten kuljetusten mahdollistajana?

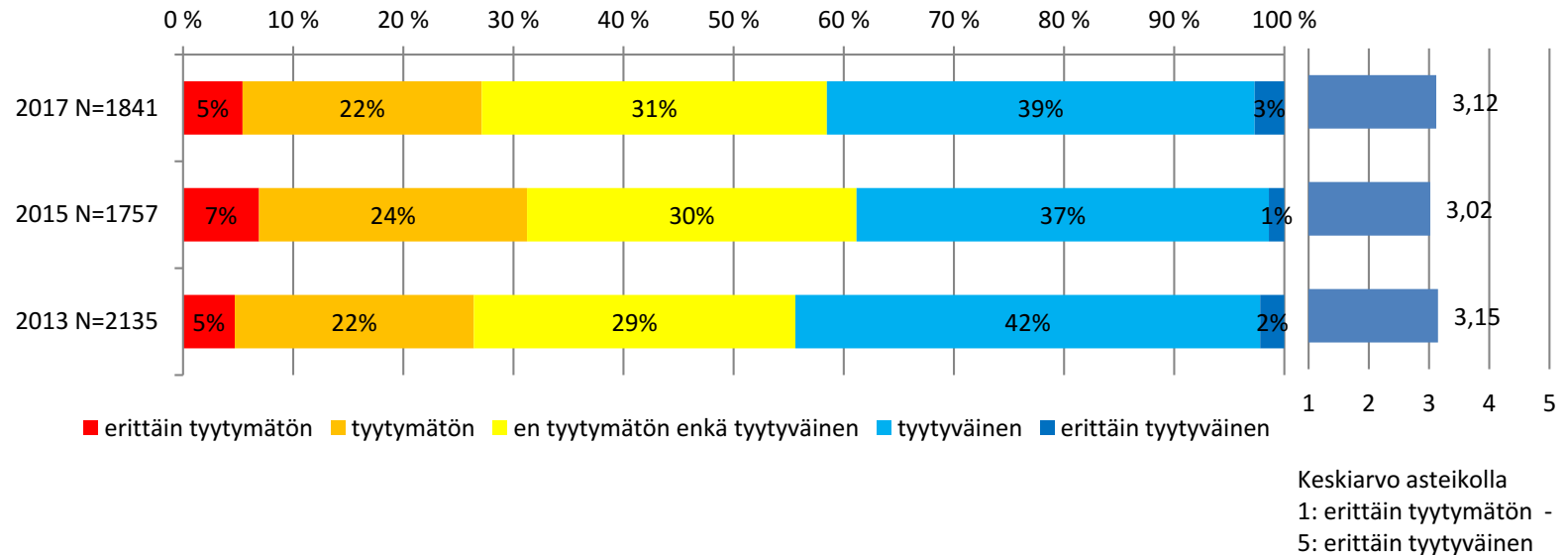
Erittäin tyytyväisiä palvelutason on vain 2-3 % eri alueilla toimivista vastaajista. Tyytyväisten ja erittäin tyytyväisten yhteenlaskettu osuus vaihtelee 35 – 44 prosentin välillä. Uudenmaan sekä koko Suomen alueella kuljetuksia tekevät ovat kaikkein tyytyväisimpiä palvelutason.

5.2.4 Vertailu aiempien vuosien tuloksiin – väylien palvelutaso kokonaisuutena

Kuinka tyytyväinen olette tieverkon, rataverkon ja kauppamerenkulun väylien palvelutasoon kokonaisuutena toimivien ja turvallisten kuljetusten mahdollistajana?

Tyytyväisyys väylien palvelutasoon kokonaisuutena on parantunut hieman edelliseen tutkimusvuoteen 2015 verrattuna, mutta ei ole kuitenkaan aivan saavuttanut vuoden 2013 tasoa. Mitään suuria muutoksia ei ole tapahtunut, vaan erot vuosien välillä ovat kohtuullisen pieniä.

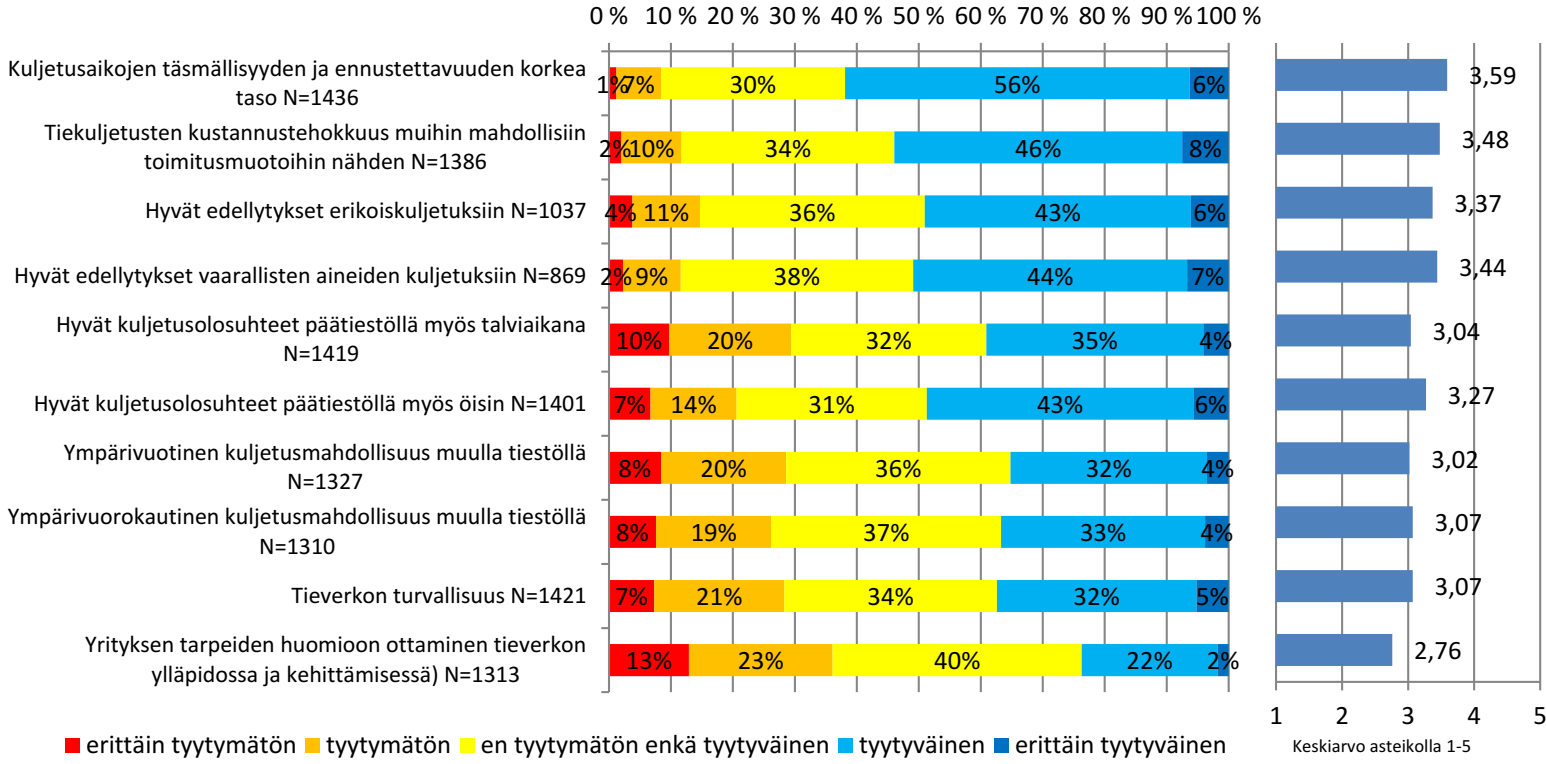

5.3 Tieverkko

5.3.1 Tieverkkoon liittyvät tekijät

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen tieverkkoon seuraavien tekijöiden osalta?

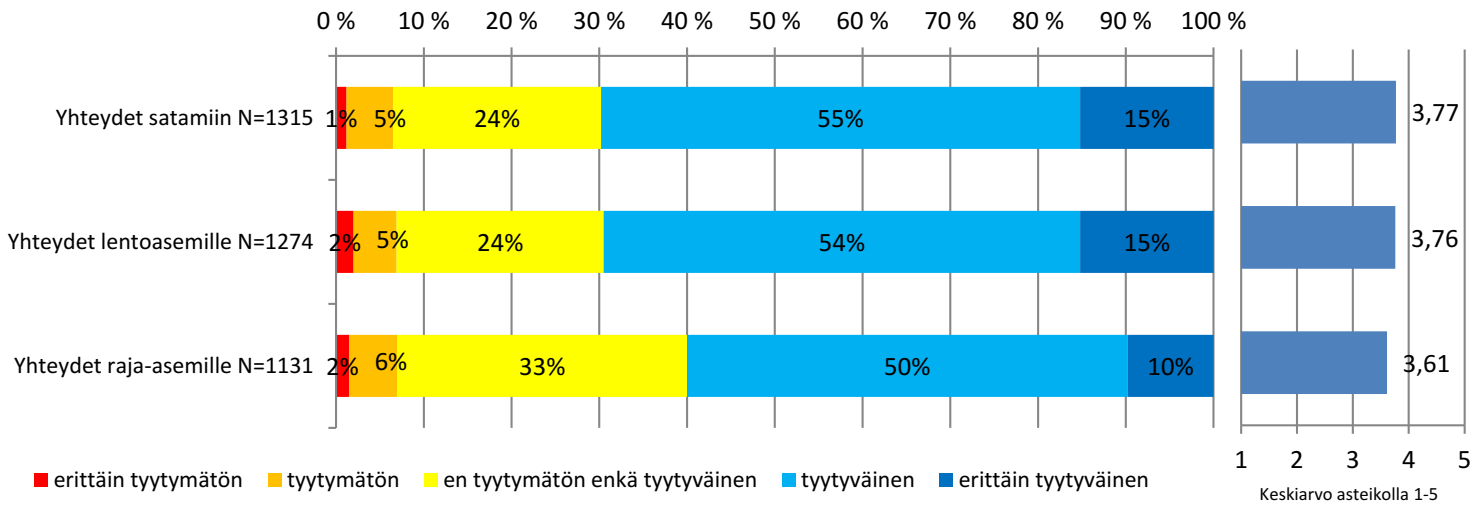
Tieverkkoon tyytyväisiä on kohtuullisen paljon, mutta erittäin tyytyväisten osuus jää silti pieneksi. Tyytyväisimpiä ollaan kuljetusaikojen ennustettavuuteen ja täsmällisyyden korkeaan tasoon (3,59/5) sekä tiekuljetusten kustannustehokkuuteen muihin toimitusmuotoihin nähden (3,48/5). 36 % vastaajista on tyytymätön yritysten tarpeiden huomioon ottamiseen tieverkon ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

5.3.2 Tieverkoston osat

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen tieverkoston eri osien toimivuuteen omien kuljetustenne kannalta?

Suurin osa vastaajista on tyytyväinen tieverkoston tarjoamiin yhteyksiin satamiin, lentoasemille ja raja-aseuille ja tyytymättömien osuus jää enimmillään 7 prosenttiin. Tuontia ja/tai vientiä merkittävässä määrin harjoittavat ovat vain kotimarkkinoilla toimivia tyytyväisempiä yhteyksiin satamiin, lentoasemille ja raja-aseuille.

	Yhteydet satamiin	Yhteydet lentoasemille	Yhteydet raja-aseuille	N
Yrityksemme harjoittaa merkittävässä määrin VIENTIÄ	3,82	3,72	3,64	493
Yrityksemme harjoittaa merkittävässä määrin TUONTIA	3,90	3,83	3,65	511
Tuotteitamme ja palveluitamme VIEDÄÄN osana jonkin toisen kotimaisen yrityksen tuotekokonaisuutta	3,78	3,70	3,50	258
Tuotamme kuljetus- ja huolintapalveluita vientiin ja/tai tuontiin	3,59	3,74	3,66	175
Yritys ei harjoita merkittävässä määrin ulkomaankauppaa	3,70	3,73	3,57	953

5.3.3 Yhteysvälien puutteet - tieverkko

Onko jollain käyttämällänne, teille tärkeällä yhteysvälillä joitain puutteita? Kertokaa, millä yhteysvälillä sekä mitä puutteita.

Vastauksissa esiin nousevia teemoja ja esimerkkejä vastauksista. Kaikki vastaukset ovat luettavissa erillisestä dokumentista.

Tieverkon kunto (yleensä ja tiettyjen tieosuuksien kohdalla):

- Talvikunnossapidon taso alemmalla tieverkolla on ala-arvoinen. Teiden kunto talvisin on surkea ja tiet huomattavan vaarallisia /
- Ei erillismainintaa, mutta tiestön kuntohan on kovaa vauhtia rapautumassa laajemminkin, joka huolettaa.
- Yleisesti ottaen tiestön kunto on huono. Mitä pienempi tie sitä huonompi kunto vaikka pääväylätkin ovat paikoitellen surkeassa kunnossa.

•Poikittaisliikenne.

- Itä-Länsi suuntaiset väylät eivät ole yhtä toimivia kuin etelä-pohjoissuuntaiset. Erityisesti VT 12 liikennemäärät ovat suuria ja uudistukset (Kausalan ja Lahden ohitustiet) pahasti myöhässä. Näiden jälkeenkin tielle jää useita pullonkaulapaikkoja.
- Pääväylät pohjoinen etelä suunnassa pääosin hyvässä kunnossa. Poikittaisliikenne pääosin huonommassa.

•Ruuhkat

- Tieliikenneyhteydet Länsisatamaan ja Katajanokalle ruuhkaiset ja haastavat Helsingin keskustan osalla.
- Helsingin sisääntuloteiden, säteittäisen katuverkon ja osittain kehäväylien ruuhkaisuus
- Palokka - Äänekoski erittäin ruuhkainen väli. Vaajakoski keskusta - Vaajakoski Kanavuori ruuhka.
- Oulu-Kemi ruuhkainen

Muita teemoja:

- Teiden kapeus
  - Liikenteen rajoitteet kuten matalat sillat ja painorajoitukset
-

5.3.4 Erityisen hyvä yhteysväli - tieverkko

Onko jokin käyttämistänne, teillä tärkeä yhteysväli erityisen hyvä? Kertokaa, mikä yhteysväli on kyseessä ja mikä teistä tekee siitä erityisen hyvän.

Alla olevassa sanapilvessä kuvataan palautteen yleisimmin käytettyjä ilmaisuja. Kyselyssä saatiin yhteensä 341 palautetta, jotka ovat kokonaisuudessaan luettavissa erillisestä liitteestä.

Avoimen kysymyksen vastaukset on tiivistetty ns. sanapilveksi. Sanapilvi on samaan aikaan sekä visuaalinen että kvantitatiivinen esitystapa, joka havainnollistaa avointen vastausten keskeisen sisällön. Mitä kookkaampana sana tai vastaus esitettyyn kysymykseen näyttyy, sitä useammin kyseinen sana on esiintynyt vastauksissa. Sanapilvet on tuotettu käyttäen tarkoitukseen suunniteltua ohjelmaa.

5.3.4 Erityisen hyvä yhteysväli - tieverkko

Onko jokin käyttämistänne, teillä tärkeä yhteysväli erityisen hyvä? Kertokaa, mikä yhteysväli on kyseessä ja mikä teistä tekee siitä erityisen hyvän.

Vastauksissa esiin nousevia yhteysvälejä ja esimerkkejä vastauksista. Kaikki vastaukset ovat luettavissa erillisestä dokumentista.

Yhteysväleistä erityisesti moottoritiet saavat kiitosta:

- Tampere-Helsinki moottoritie toimii hyvin. Talvirajoitus tarpeeton, kesällä 130 km/h parempi.
- Hki-TMP pääsääntöisesti hyvä, ohituskaistojen auraaminen saisi olla parempaa, oikea kaista hoitaa itsensä, mutta vasen pitäisi hoitaa vähäisemmälläkin lumisateella.
- Tampere-helsinki-tampere. Nopea moottoritieyhteys on turvallinen, selkeä ja tehokas.
- Turku-Helsinki -moottoritie, liikenteen sujuvuus on hyvällä tasolla Kehä 3 ulkopuolella.
- Turku_helsinki moottoritie kesällä: Nopea ja turvallinen.
- Vuosaaren satama - Lahti. Nopea ja kunnoltaan vielä hyvä väylä.
- Helsinki - Kotka - Hamina - Vaalimaa Uusi korjattu / rakenteilla olevan tieyhteys toimii Hamina- Helsinki tieyhteys erinomainen
- Hamina-Helsinki, 4-kaistaa
- Hamina- Helsinki tieyhteys erinomainen
- Imatra-Lappeenranta-Taavetti = uusi nelikaistainen tie. Porvoon moottoritie on myös hyvä jos päällysteitä uusittaisiin tiheämmin.

Päätieverkon nähdään olevan kunnossa erityisesti eteläisessä Suomessa

- Yksinumeroiset päätiet pääosin kunnossa talvikunnossapidon osalta, mutta niilläkin päällystevauriot liian yleisiä. Tiestön huono kunto kuluttaa kalustoa ja syö kannattavuuden.
- Etelän päätiet
- Päätiet etelä/pohjoissuunnassa
- Hyvä kun kaikki päätiet Helsingistä joka suuntaan ovat nyt kunnossa
- Päätiet kohtuullisessa kunnossa. Erityisen hyväkuntoisia teistöjä ei ole.
- Pääväylät toimivat pääsääntöisesti erittäin hyvin joitain pullonkauloja lukuunottamatta.

5.3.5 Kaikki toimialat – tieverkkoon liittyvät tekijät

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen tieverkkoon seuraavien tekijöiden osalta?

	Total	Metsä- teollisuus	Arvotava- ran val- mistus	Ajoneuvo- jen, konei- den ja laitteiden valmistus	raskas metalli- teollisuus	kemian- ja energiate- ollisuus	elintarvike- teollisuus ja maa- talous	muu valmis- tusteolli- suus	Kaivos- toiminta	yhdykskun- tien rakenta- minen ja ylläpito	tukku- ja vähittäis- kauppa	Tavara- kuljetus- pallut	Huolinta- pallut	Henkilö- kuljetus- pallut	hotelli-, ravintola- ja matkai- lupalvelut	muut palvelut
N	1502	41-78	19-34	47-85	39-64	36-53	48-93	130-259	7-9	70-100	127-242	128-173	22-23	84-152	16-24	36-51
Kuljetusaikojen täsmällisyyden ja ennustettavuuden korkea taso	3,6	3,5	3,7	3,7	3,8	3,9	3,8	3,6	3,6	3,4	3,7	3,4	3,7	3,4	3,9	3,6
Tiekuljetusten kustannustehokkuus muihin mahdollisiin toimitusmuotoihin nähden	3,5	3,4	3,6	3,3	3,6	3,6	3,6	3,4	3,3	3,6	3,6	3,4	3,2	3,5	3,4	3,4
Hyvät edellytykset erikoiskuljetuksiin	3,4	3,3	3,4	3,4	3,5	3,6	3,5	3,5	2,9	3,2	3,5	3,1	3,5	3,2	3,3	3,6
Hyvät edellytykset vaarallisten aineiden kuljetuksiin	3,4	3,5	3,6	3,5	3,5	3,7	3,3	3,5	3,6	3,5	3,6	3,3	3,5	3,0	3,2	3,6
Hyvät kuljetusolosuhteet päätiestöllä myös talviaikana	3,0	2,9	3,3	3,0	3,2	3,1	3,1	3,1	2,7	3,0	3,3	2,7	3,2	2,9	3,3	3,0
Hyvät kuljetusolosuhteet päätiestöllä myös öisin	3,3	3,3	3,6	3,4	3,5	3,4	3,3	3,4	3,4	3,3	3,4	2,8	3,5	3,0	3,4	3,5
Ympärivuotinen kuljetusmahdollisuus muulla tiestöllä	3,0	2,6	3,5	3,1	3,3	3,3	3,1	3,1	2,8	2,9	3,3	2,8	3,1	2,6	3,3	3,2
Ympärivuorokautinen kuljetusmahdollisuus muulla tiestöllä	3,1	2,9	3,7	3,3	3,4	3,3	3,1	3,1	2,6	2,9	3,3	2,8	3,1	2,7	3,4	3,2
Tieverkon turvallisuus	3,1	2,8	3,6	3,1	3,3	3,1	3,1	3,1	2,9	3,0	3,2	2,8	3,4	2,9	3,3	3,2
Yrityksen tarpeiden huomioon ottaminen tieverkon ylläpidossa ja kehittämisessä	2,8	2,8	3,1	2,8	3,1	2,8	2,9	2,8	2,6	2,7	2,9	2,5	3,0	2,6	2,5	2,8

Vastaajien määrä vaihtelee eri kysymyksissä.
N-rivillä vastaajamäärän vaihteluväli.
Joidenkin toimialojen vastausmäärät jäävät alhaisiksi

Rajaus:

Yrityksemme käyttää tai tarjoaa teliikenteen kuljetuspalveluja merkittävässä määrin
Yrityksemme tarjoaa henkilöliikennepalveluja (linja-autoliikenne, taksiliikenne) merkittävässä määrin
Yrityksemme käyttää tai tarjoaa huolintapalveluja merkittävässä määrin

Asteikko:

1 = erittäin tyytymätön ...
5 = erittäin tyytyväinen

 Osaryhmän keskiarvo yli 0,2 keskimääräistä pienempi
 Osaryhmän keskiarvo yli 0,2 keskimääräistä suurempi

5.3.6 Kaikki toimialat – tieverkoston eri osat

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen tieverkoston eri osien toimivuuteen omien kuljetustenne kannalta?

	Keskiarvo	Metsäteolisuus	Arvotavaran valmistus	Ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden valmistus,	raskasmetalliteollisuus,	kemian- ja energiateollisuus,	Elintarviketeollisuus ja maatalous	muu valmistusteollisuus	Kaivos-toiminta	yhdykskuntien rakentaminen ja ylläpito	tukku- ja vähittäiskauppa	tavarakuljetuspalvelut,	huolintapalvelut	henkilökuljetuspalvelut	hotelli-, ravintola- ja matkailupalvelut	muut palvelut,
N	75	52-66	26-30	68-77	52-57	43-49	59-73	211-225	8-9	72-83	158-205	127-161	15-16	126-152	14-18	41-49
Yhteydet satamiin	3,8	3,6	4,0	3,8	4,1	3,8	3,9	3,8	3,4	3,7	3,9	3,6	4,0	3,6	4,0	3,8
Yhteydet lentoasemille	3,8	3,6	4,0	3,5	3,7	3,7	3,8	3,8	3,5	3,8	3,9	3,7	4,0	3,9	4,1	3,7
Yhteydet raja-asemille	3,6	3,5	3,7	3,5	3,8	3,9	3,6	3,6	3,6	3,5	3,6	3,5	3,9	3,7	3,6	3,6

Vastaajien määrä vaihtelee eri kysymyksissä.
N-rivillä vastaajamäärän vaihteluväli.
Joidenkin toimialojen vastausmäärät jäävät alhaisiksi

Yrityksemme käyttää tai tarjoaa tieliikenteen kuljetuspalveluja merkittävässä määrin
Yrityksemme tarjoaa henkilöliikennepalveluja (linja-autoliikenne, taksiliikenne) merkittävässä määrin
Yrityksemme käyttää tai tarjoaa huolintapalveluja merkittävässä määrin

Asteikko:
1 = erittäin tyytymätön ...
5 = erittäin tyytyväinen

 Osaryhmän keskiarvo yli 0,2 keskimääräistä pienempi
 Osaryhmän keskiarvo yli 0,2 keskimääräistä suurempi

5.3.7 Vertailu aiempien vuosien tuloksiin – tieverkko

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen tieverkkoon seuraavien tekijöiden osalta?

Vastaajien arviot tiekuljetuksista ovat parantuneet kaikkien kysytyjen tekijöiden kohdalla verrattuna vuoteen 2015. Muita tekijöitä enemmän ovat parantuneet arviot vaarallisten aineiden ja erikoiskuljetusten edellytyksistä sekä arvio kuljetusaikojen täsmällisyyden ja ennustettavuuden tasosta.

	2013, N=899- 1398	2015, N=982- 1347	2017, N=831- 1361	Muutos
Kuljetusaikojen täsmällisyyden ja ennustettavuuden korkea taso	3,3	3,3	3,6	0,3
Tiekuljetusten kustannustehokkuus muihin mahdollisiin toimitusmuotoihin nähden	3,2	3,3	3,5	0,2
Hyvät edellytykset erikoiskuljetuksiin	3,1	3,1	3,4	0,3
Hyvät edellytykset vaarallisten aineiden kuljetuksiin	3,1	3,0	3,4	0,4
Hyvät kuljetusolosuhteet päätiestöllä myös talviaikana	3,0	3,0	3,0	0,0
Hyvät kuljetusolosuhteet päätiestöllä myös öisin	3,1	3,1	3,3	0,2
Ympärivuotinen kuljetusmahdollisuus muulla tiestöllä	2,9	2,9	3,0	0,1
Ympärivuorokautinen kuljetusmahdollisuus muulla tiestöllä	3,0	2,9	3,1	0,2
Tieverkon turvallisuus	3,1	3,0	3,1	0,1
Yrityksen tarpeiden huomioon ottaminen tieverkon ylläpidossa ja kehittämisessä			2,8	

Asteikko:

1 = erittäin tyytymätön ...

5 = erittäin tyytyväinen

5.3.8 Vertailu aiempien vuosien tuloksiin – tieverkko

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen tieverkoston eri osien toimivuuteen omien kuljetustenne kannalta?

Elinkeinoelämän arviot yhteyksistä satamiin, lentoasemille sekä raja-asemille ovat parantuneet huomattavasti edellisiin tutkimuksiin verrattuna.

	2013, N = 1023 1144	2015, N=1044- 1151	2017, N=1080- 1257	Muutos
Yhteydet satamiin	3,3	3,3	3,8	0,5
Yhteydet lentoasemille	3,3	3,3	3,8	0,5
Yhteydet raja-asemille	3,0	3,1	3,6	0,5

Asteikko:

1 = erittäin tyytymätön ...

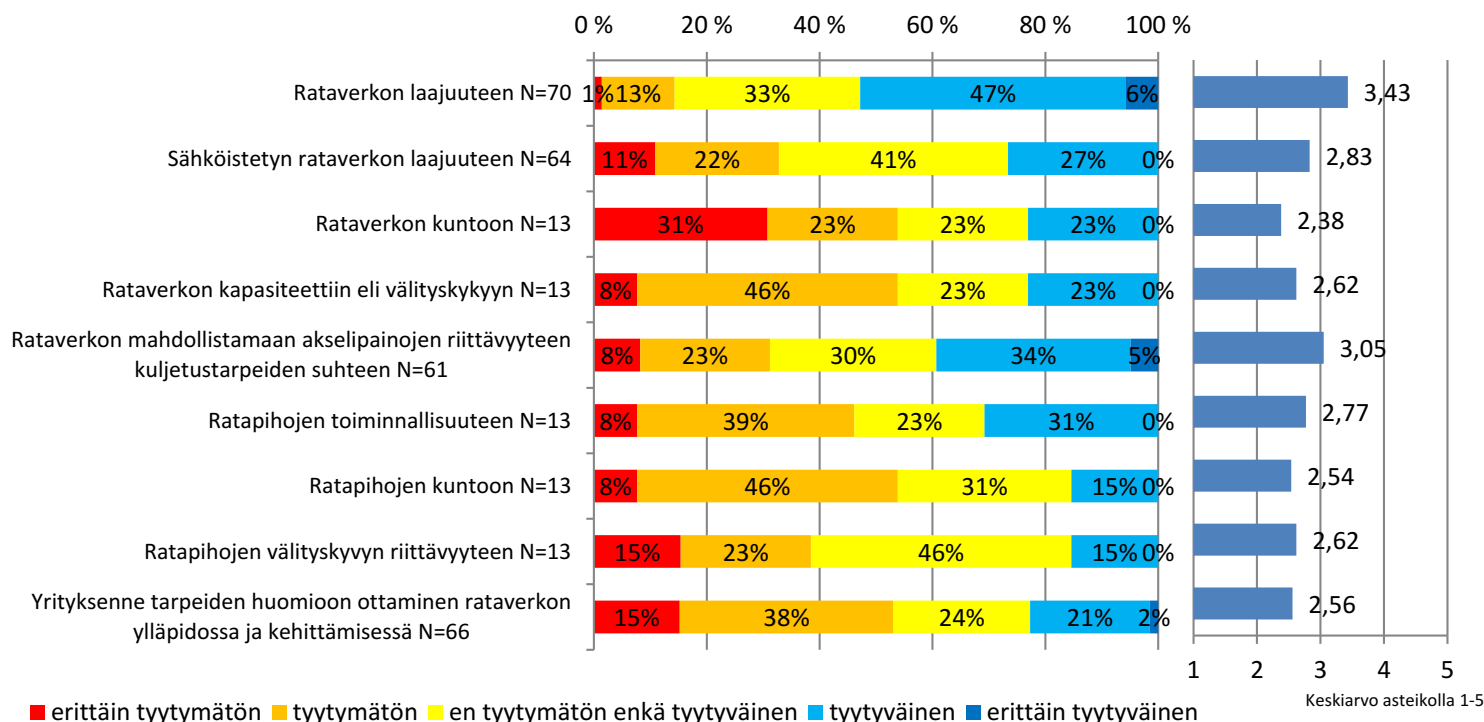
5 = erittäin tyytyväinen

5.4 Rataverkko

5.4.1 Rataverkkoon liittyvät tekijät

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen rataverkkoon seuraavien tekijöiden osalta?

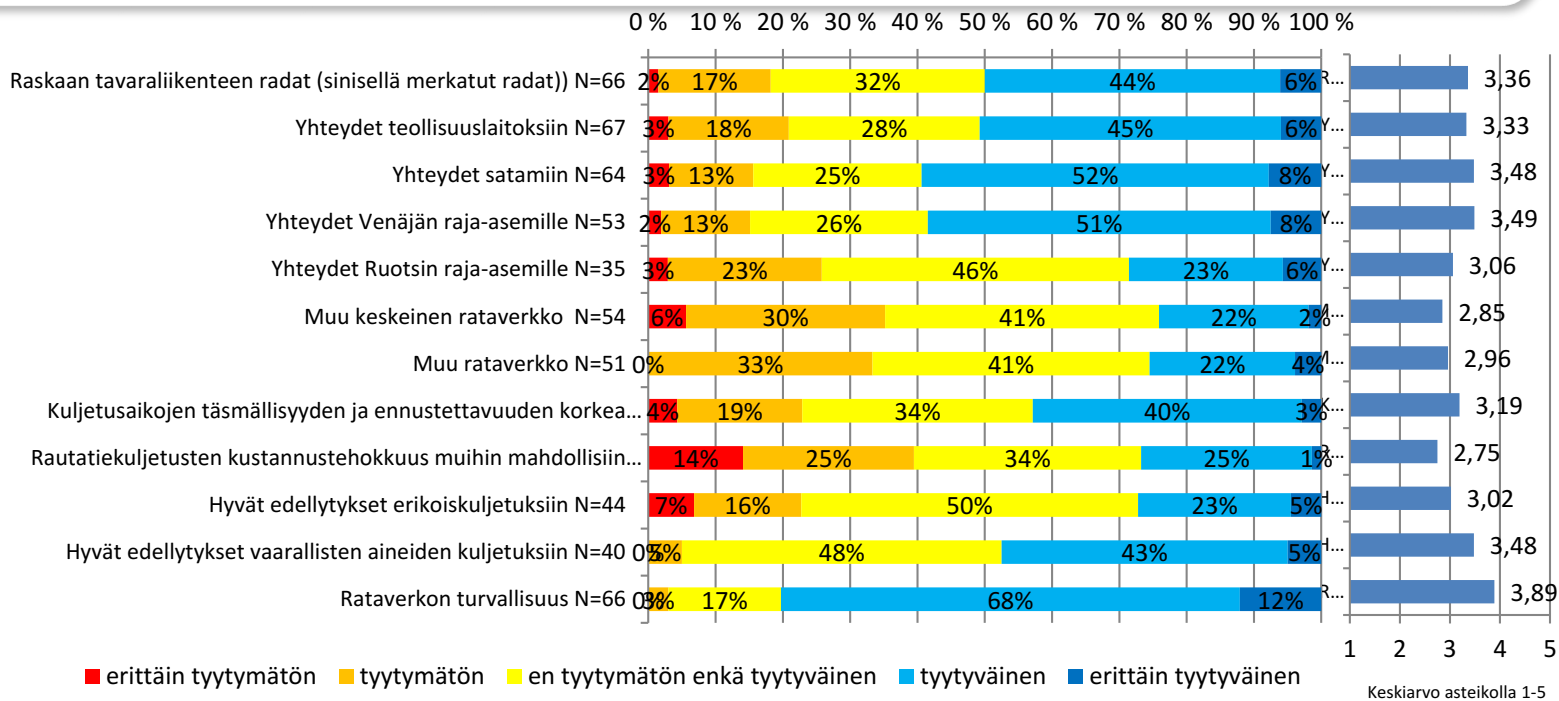
Rataverkon laajuuteen ollaan tyytyväisiä. Muiden osatekijöiden arviot jäävät varsin alhaiselle tasolle. Yli puolet (53 %) kaikista vastaajista on tyytymätön yrityksensä tarpeiden huomioon ottamiseen rataverkon ylläpidossa ja kehittämisessä.

5.4.2 Rataverkko ja sen osat

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen rataverkkoon ja sen eri osien toimivuuteen seuraavien tekijöiden osalta?

Vastaajat ovat kaikkein tyytyväisimpiä rataverkon turvallisuuteen ja edellytyksiin vaarallisten aineiden kuljetuksiin, yhteyksiin satamiin ja Venäjän raja-asemille. Rautatiekuljetusten kustannustehokkuus on tekijöistä merkittävin tyytymättömyyden kohde.

5.4.3 Yhteysvälin puutteet – rataverkko (1/2)

Onko jollain käyttämällänne, teille tärkeällä yhteysvälillä joitain puutteita? Kertokaa, millä yhteysvälillä sekä mitä puutteita.

Avoimia palautteita saatiin 31 kpl.

- *Meillä on välillä ilkivaltavahinkoja (kivien heittäminen traktoreihin) ja niitä tehdään usein tunnelien suuaukoilla. Tunnelien suuaukkojen turvallisuus/valvonta*
- *en osaa sanoa, yleensä aikataulut eivät pidä talvisaikaan.*
- *Sähköistyksen puute välillä Tornio-kolari*
- *Ylivieska-lisalmi*
- *Ämmänsaari-Kontiomäki painorajoitukset yms. Porokylän lastauspaikka aiavAn liian pieni nykytarpeisiin*
- *Sähköistys puuttuu: lisalmi-Ylivieska, Hanko-Hyvinkää, Pori-Mäntyluoto, Turku-Uusikaupunki Kohtauspaikkoja puuttuu: Oulu-Kokkola ja Oulu-Kontiomäki Pitkät kohtauspaikat puuttuvat lisalmi-Ylivieska ja lisalmi-Kontiomäki Akselipainojen nosto: Kouvola-KotkaHamina ja Raahe-Tampere*
- *Helsingistä ei pääse junalla Naantaliin.*
- *lisalmi-Oulu ei järkevää yhteyttä.*
- *Kontiomäki-Oulu rataosuu ei toimi. Kapasiteetti osuudella ei ole riittävä ja kustannus liian korkea*
- *Turku-Uusikaupunki väli tulisi sähköistää. lisalmi-Ylivieska myöskin*
- *Mänttä - Etelä-Suomi*
- *HPJ-Äänekoski. akselipaino ja nopeusrajoitukset*
- *Vuosaaren rautatietunnelin huoltotyöt viikolla ovat pullonkaula sataman tavaraliikenteelle. Tampere-Helsinki -välin läpäisykyvystä on tärkeää huolehtia liikenteen lisääntyessä. Hangon satama hyötyisi Hyvinkää-Hanko -radan sähköistämisestä. Sillä olisi myös positiivinen vaikutus tulevaisuuden hiilidioksidipäästöjä ajatellen*
- *Huonot yhteydet Naantalın satamaan. Vr palvelee Valkossa vain 3 krt/viikossa*
- *Pännäisten kolmioraide ja lisalmi-Ylivieska-välin sähköttömyys nostavat raakapuukuljetuskustannuksia Pietarsaaren merkittävästi. Yksittäinen ongelmapaikka on Yläkoski/Suonenjoki-alue, jossa raakapuulastauspaikan operoitavuutta heikennettiin merkittävästi ilman, että heikentämisen perusteena käytetyn 2011 tehdyn vision korvaavia paikkoja oltu kehitetty. Tämän kaltaiset virheet nostavat kuljetuskustannuksia ja ohjaavat junakuljetuksia autolle.*

5.4.3 Yhteysvälin puutteet – rataverkko (2/2)

Onko jollain käyttämällänne, teille tärkeällä yhteysvälillä joitain puutteita?

Kertokaa, millä yhteysvälillä sekä mitä puutteita.

- *Meillä on välillä ilkivaltavahinkoja (kivien heittäjä Turvalaite- ja vaihdeviat haittaavat liikaa junaliikennettä koko rataverkolla. Erityisesti pääkaupunkiseudulla ja Kerava-Luumäki-Vainikkala välillä.*
- *Snps-svaunujen talviaikainen käyttökielto Rovaniemi/Kemijärvi-radalla.*
- *Ylivieskä-Kokkola rata sähköistämätön.*
- *Hanko-Hyvinkää radan sähköistys*
- *Rautatiepalveluiden kattavuus usealle välille on haasteellinen.*
- *Sähköistys Kolariin*
- *Hyvinkää - Hanko sähköistys*
- *Hangon radan sähköistys, HML-Turku ja Hanko - pätkien akselipainojen nosto*
- *Ei varsinaisia puutteita, mutta Jyväskylä-Äänekoski radalta sähköistämättömän*
- *traktoritehtaalle tulevan raiteen lopullinen vaikutus; saadaanko sähköistystä hyödynnettyä käytännössä myös traktoritehtaan kuljetuksissa ja miten?*
- *Sähköistys puuttuu Iisalmen ja Ylivieskan välillä.*
- *Tornion satama ja ruotsin rataverkko. Ruotsin raideleveys.*
- *Mm. Helsingin ratapiha ja Helsinki-Tampere kapasiteetti, Ylivieska-Iisalmi välin sähköistys, Kontiomäki-Iisalmi-Ylivieska kapasiteetti, Luumäki-Imatra kapasiteetti.*
- *Vartius - Kokkola millä välillä useita pullonkauloja tavaraliikenteelle*
- *Lastauspaikkojen puutteellisuus*

5.4.4 Erityisen hyvä yhteysväli - rataverkko

Onko jokin käyttämistänne, teillä tärkeä yhteysväli erityisen hyvä? Kertokaa, mikä yhteysväli on kyseessä ja mikä teistä tekee siitä erityisen hyvän.

- *Käytämme Suolahti-Jyväskylä-Vuosaari yhteyttä ja se toimii hyvin. Vain muutama häiriö vuodessa.*
- *Iisalmi - Vuosaari*
- *Kouvola-Raja toimii hyvin.*
- *Seinäjäki-Oulu -väli perusparannuksen jälkeen tuo selvää hyötyä asiakkaille.*
- *Pohjoisen rataverkko on tärkeä*
- *henkilöliikenteen osalta Pohjanmaan rata on nopea ja käytännöllinen*
- *Murtomäki Pieksämäki rataosuus kunnossa.*
- *Kokkola-Ylivieska 2 raide ja sähköistys, mutta tästä hyötyä vain osan matkaa Siilinjärvi-Kokkola-Siilinjärvi liikenteelle*
- *Kemijärvi-Rovaniemi-Kemi isot volyymit Vuokatti-Kontiomäki-Oulu isot volyymit Porokylä-Joutseno iso volyymi*
- *Toimiva yhteys Pohjois-Karjala - Kymenlaakso*
- *Rahdinantajana esiin eivät nouse hyvät yhteysvälit, vaan ainoastaan ongelmatapaukset. Iisalmi-Kouvola- ja Tampere-Riihimäki-väleistä ei ole tullut tietooni rataa liittyviä ongelmia.*
- *Haapamäen rata tärkeä puutavaran lastuussa*
- *vaasa-seinäjäki*
- *Päälisin puolin tieverkosto soveltuu erittäin hyvin pienempiin toimituksiin kotimaassa. Edellä jo tullut ilmi, että tarvitaan raskaille toimituksille (valmistamamme vesistökaapelit) parempia mahdollisuuksia*
- *Pääradan akselipainon nosto*
- *Kouvola-Luumäki*
- *Vartius-Oulu on periaatteessa hyvä, mutta vaatisi rinnalle myös Iisalmen kautta varareitin. Tähän on edellytyksenä sähköistys.*

5.4.7 Vertailu aiempien vuosien tuloksiin – rataverkko ja sen osat

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen rataverkkoon ja sen eri osien toimivuuteen seuraavien tekijöiden osalta?

Tyytyväisyys rataverkkoon on parantunut kaikkien osatekijöiden kohdalla verrattuna vuoteen 2015. Erityisen selvää positiivinen muutos on yhteyksissä satamiin, teollisuuslaitoksiin ja Venäjän raja-asemille, kuljetusaikataulujen täsmällisyyden ja ennustettavuuden sekä raskaan tavaraliikenteen ratojen kohdalla.

	2013, N=61-85	2015, N=41-61	2017, N=40-71	Muutos
Raskaan tavaraliikenteen radat	2,9	2,9	3,4	0,5
Yhteydet teollisuuslaitoksiin	2,8	2,8	3,3	0,5
Yhteydet satamiin	2,9	2,9	3,5	0,6
Yhteydet Venäjän raja-asemille	2,9	2,9	3,5	0,6
Yhteydet Ruotsin raja-asemille	2,8	2,8	3,1	0,3
Muu keskeinen rataverkko	2,7	2,8	2,9	0,1
Muu rataverkko	2,8	2,8	3,0	0,2
Kuljetusaikojen täsmällisyyden ja ennustettavuuden korkea taso	2,8	2,7	3,2	0,5
Rautatiekuljetusten kustannustehokkuus muihin mahdollisiin toimitusmuotoihin nähden	2,3	2,4	2,7	0,3
Hyvät edellytykset erikoiskuljetuksiin	2,9	2,8	3,0	0,2
Hyvät edellytykset vaarallisten aineiden kuljetuksiin	3,1	3,1	3,5	0,4
Rataverkon turvallisuus	3,5	3,6	3,9	0,3

Asteikko:

1 = erittäin tyytymätön ...

5 = erittäin tyytyväinen

5.4.8 Vertailu aiempien vuosien tuloksiin – rataverkko ja ratapihat

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette rataverkkoon ja ratapihoihin seuraavien tekijöiden osalta?

Tyytyväisyys rataverkon laajuuteen on kasvanut vuodesta 2015, mutta muissa kohdin tulokset ovat samalla tasolla tai aiempaa hieman heikompia. Myös avoimessa palautteessa useissa kommentteissa esiin tullut tyytymättömyyden aihe oli sähköistetyn rataverkon laajuus, jonka kohdalla tyytyväisyys on laskenut entisestään.

	2013, N=69-84	2015, N=46-63	2017, N=61-71	Muutos
Rataverkon laajuuteen	3,4	3,3	3,4	0,2
Rataverkon kuntoon	3,0	3,0	3,0	0,0
Rataverkon kapasiteettiin eli välityskykyyn	2,8	3,0	2,9	-0,1
Rataverkon mahdollistamaan akselipainojen riittävyyteen kuljetustarpeiden suhteen	3,1	3,1	3,0	-0,1
Sähköistetyn rataverkon laajuuteen	3,2	3,0	2,8	-0,2
Ratapihojen toiminnallisuuteen	2,8	2,8	2,8	0,0
Ratapihojen kuntoon	2,8	3,0	2,9	-0,1
Ratapihojen välityskyvyn riittävyyteen	2,8	2,9	2,8	-0,1
Yrityksenne tarpeiden huomioon ottamiseen rataverkon ylläpidossa ja kehittämisessä	2,5	2,6	2,6	-0,1

Asteikko:

1 = erittäin tyytymätön ...

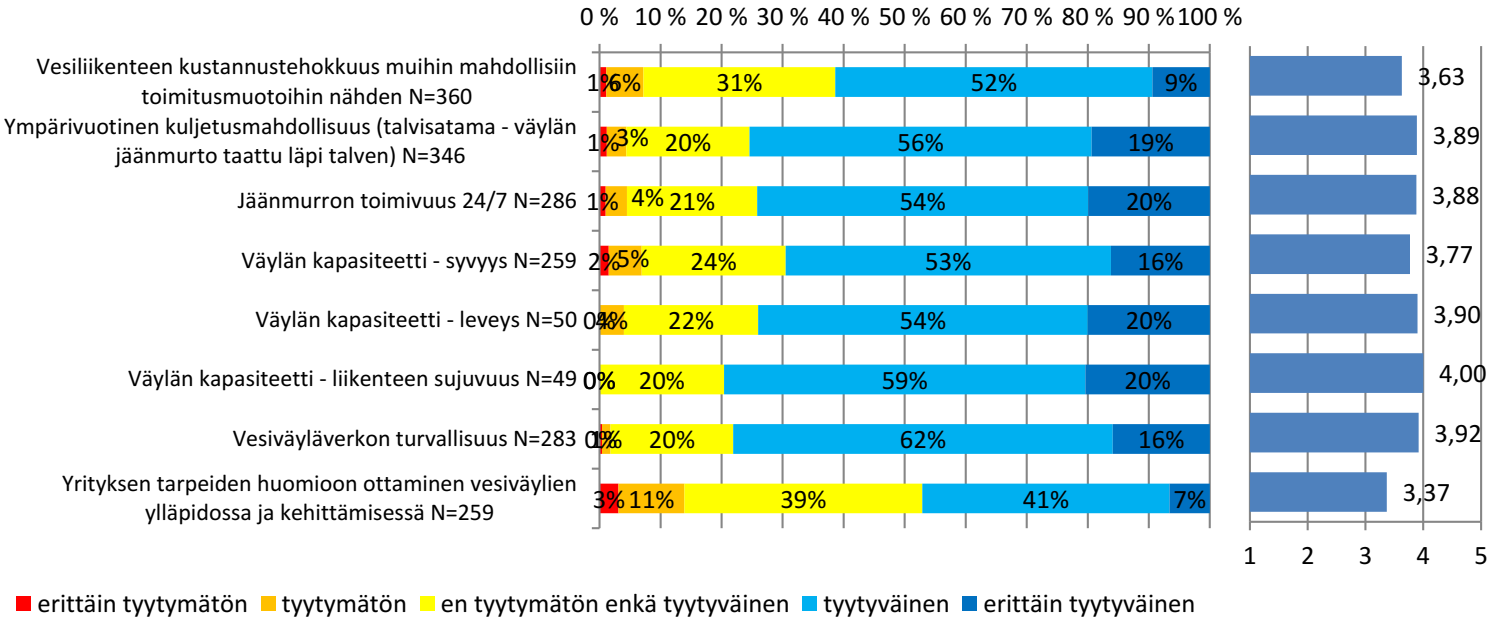
5 = erittäin tyytyväinen

5.5 Kauppamerenkulun väylät

5.5.1 Kauppamerenkulun väyliin liittyvät tekijät

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen kauppamerenkulun väyliin seuraavien tekijöiden osalta?

Kauppamerenkulun väyliin ollaan kokonaisuutena tyytyväisiä. Tyytyväisten osuus on suuri ja erittäin tyytyväisiäkin on useissa kohdin noin viidennes vastaajista. Tyytymättömien osuus jää kaikkien tekijöiden kohdalla pieneksi. Yrityksen tarpeiden huomioon ottamiseen tyytyväisiä on alle puolet vastaajista, mutta muilla suhtautuminen on neutraalia ja tyytymättömien osuus on pieni.

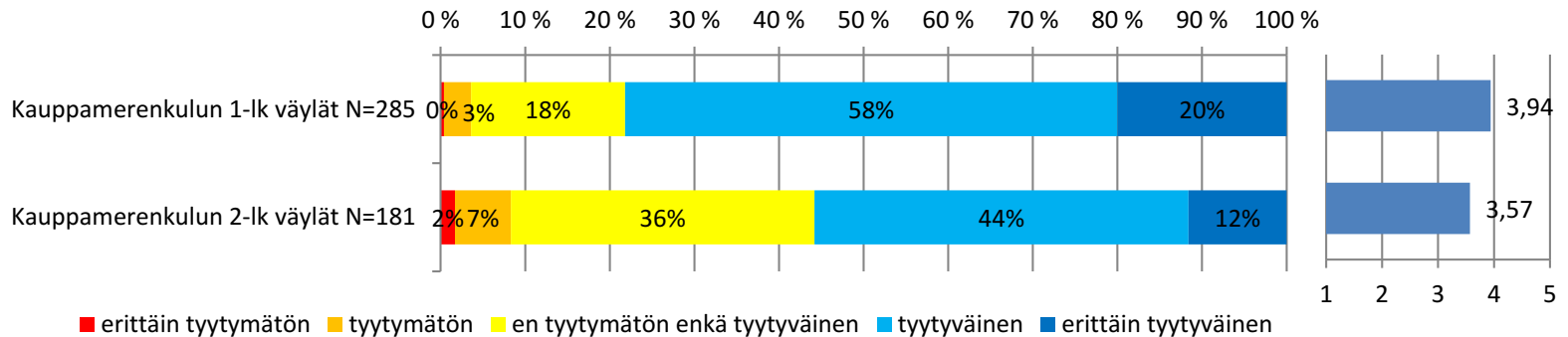
Keskisarvo asteikolla 1-5

5.5.2 Kauppamerenkulun väylien eri osat

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen kauppamerenkulun väylien eri osien toimivuuteen omien kuljetustenne kannalta?

Kauppamerenkulun 1-lk väyliin ollaan tyytyväisiä ja tyytymättömien osuus on hyvin pieni. Myös 2-lk:n väyliin kohtuullisen tyytyväisiä. Tyytymättömiä on yhteensä 9 % vastanneista.

Ulkomaankaupan mukaan

	1-lk väylät		2-lk väylät	
	Keskisarvo	N	Keskisarvo	N
Yrityksemme harjoittaa merkittävässä määrin VIENTIÄ	3,90	493	3,49	493
Yrityksemme harjoittaa merkittävässä määrin TUONTIA	3,95	511	3,58	511
Tuotteitamme ja palveluitamme VIEDÄÄN osana jonkin toisen kotimaisen yrityksen tuotekokonaisuutta	3,95	258	3,52	258
Tuotamme kuljetus- ja huolintapalveluita vientiin ja/tai tuontiin	3,85	175	3,62	175
Yritys ei harjoita merkittävässä määrin ulkomaankauppaa	4,25	953	3,90	953

5.5.3 Yhteysvälin puutteet – kauppamerenkulun väylät

Onko jollain käyttämällänne, teille tärkeällä yhteysvälillä joitain puutteita?

Kertokaa, millä yhteysvälillä sekä mitä puutteita.

Avoimia palautteita saatiin 57 kpl.

- **Syväys** ei riitä Valkossa, Tolkkisissa, Vaasassa isompien laivojen käynteihin jotka tarvitsevat vähintään 12 m. kulkusyväyden
- Uusikaupunki, onhan se myrskyllä **hankala tulla sisälle**
- Muutamina talvina Kokkolan ja Raahen satamissa **jääongelmia**
- Kokkolan väylän **syväys** ei riitä siinä liikennöiville aluksille.
- Oulun Satamaan tulevan väylän **syvyys** / Oulun sataman **wäyläsyvyys** (10 m) on riittämätön alueen saha- ja kaivosteollisuuden tarpeisiin.
- Kantvikin sataman painorajoitukset
- **Talviolosuhteet** oranssilla väylällä.
- Turku Naantali. Ei toimivaa konttisaatamaa tai feederliikennettä.
- Rikki maksu joka 1-1,5 % tuotteen arvosta ja syö katteesta 15 %
- Saimaan **kanavan talviajan laivausmahdollisuus puuttuu**
- Sisävesille **lisää matalanveden viitoituksia**
- Järvisuomen alueella **lastaus ja purkupaikkojen vähäisyys**
- Aluskuljetusten kehittämistä Itä-suomessa (saimaan latvavesillä) rajoittaa mm. **lyhyet sulut** joihin kustannustehokkaat pitkät alukset eivät mahdu.
- **Sisävesireitin ympärivuotisuus** lisäisi merkittävästi sen käyttöä. Nyt pysyvien pitkäaikaisten (yrityksen omaan tarpeeseen räätälöidyn) kuljetusketjujen rakentaminen ei ole mahdollista.

5.5.4 Erityisen hyvä yhteysväli – kauppamerenkulun väylät

Onko jokin käyttämistänne, teillä tärkeä väylä erityisen hyvä? Kertokaa, mikä väylä on kyseessä ja mikä teistä tekee siitä erityisen hyvän.

Avoimia palautteita saatiin 44 kpl.

- *Kaikki meriväylät yleensä toimivat hyvin.*
- *Syväväyliä merkintä erittäin hyvää*
- *Hyviä reittejä on, mutta väylät ja viitoitus vain päälinoilla.*
- *Pääväylät esimerkiksi Turusta ulos ovat pääasiassa hyvin merkattu ja helppoja käyttää.*
- *Helsingin Vuosaaren sataman toiminta on ollut pääasiassa erinomaista*
- *Vuosaari / Käytämme vain Vuosaaren satamaa*
- *Helsinki - Tallinna: paljon laivavuoroja*
- *Uusikaupunki toimii hyvin. 5000 tonnin laivat mahtuu juuri ja juuri.*
- *Tukholma-Turku; ei katkoja tai merkittäviä myöhästymisiä käytännössä koskaan*
- *Väylä Naantalın satamaan on hyvä syväyden kuin toimivuuden suhteen.*
- *Mäntyluoto tällä hetkellä melko hyvä johtuen säännöllisestä yhteydestä eurooppalaisein satamiin.*
- *Vaasa Umeå on inhimillisempi hinnallisesti ja oikaisee hyvin ,kun lastaa Pohjanmaalta.*
- *Oulun satama toimii hyvin ja olen tyytyväinen mm. jäänmurtajien toimintaan.*
- *Rauma*
- *Naantali-Kappelskär, hyvä operoija, taajat yhteydet. Nopea.*
- *Rahjan alue toimii kokonaisuudessaan hyvin*
- *Reitti Uudestakaupungista toimii erittäin hyvin.*
- *Rauma satama tärkeä tuonnin osalta, lähellä varastoa joka sijaitsee Turussa. Rauma on kustannustehokkaampi satama kuin Vuosaari jossa lämpökustannukset kaksi kertaa korkeammat kuin Raumalla*

5.5.7 Vertailu aiempien vuosien tuloksiin – kauppamerenkulun väylät

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen kauppamerenkulun väyliin seuraavien tekijöiden osalta?

Tyytyväisyys kauppamerenkulun väyliin on parantunut hieman vuoteen 2015 verrattuna.

	2013, N=2774	2015, N=2201	2017, N=40-363	Muutos
Ympärivuotinen kuljetusmahdollisuus (talvisatama - väylän jäänmurto taattu läpi talven)	3,8	3,8	3,9	0,1
Jäänmurron toimivuus 24/7	3,8	3,8	3,9	0,1
Väylän kapasiteetti - liikenteen sujuvuus	3,7	3,7	3,9	0,2
vesiväyläverkon turvallisuus	3,8	3,8	4,0	0,1

Asteikko:
1 = erittäin tyytymätön ...
5 = erittäin tyytyväinen

5.5.8 Vertailu aiempien vuosien tuloksiin – kauppamerenkulun väylät

Kuinka tyytyväinen tai tyytymätön olette Suomen kauppamerenkulun väylien eri osien toimivuuteen omien kuljetustenne kannalta?

Tyytyväisyys kauppamerenkulun väylien toimivuuteen on kasvanut huomattavasti vuodesta 2015 2-lk väylien kohdalla.

	2013, N=185- 235	2015, N=176- 264	2017, N=184- 287	Muutos
Kauppamerenkulun 1-lk väylät	3,8	3,8	3,9	0,2
Kauppamerenkulun 2-lk väylät	3,0	3,0	3,6	0,6

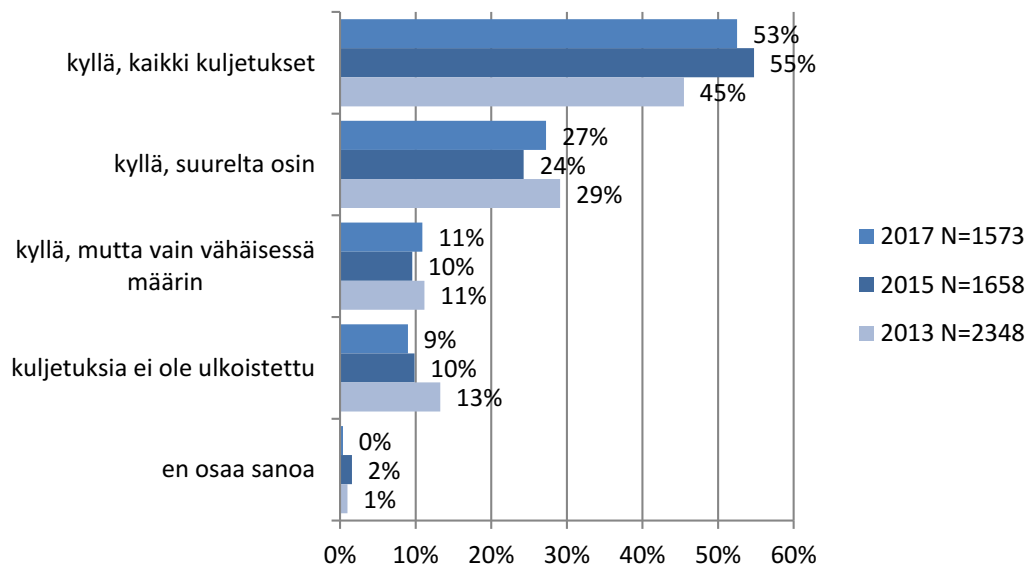
Asteikko:
1 = erittäin tyytymätön ...
5 = erittäin tyytyväinen

5.6 Muut tekijät

5.6.1 Kuljetusten ulkoistaminen

Oletteko ulkoistaneet kuljetuksianne tavarankuljetuspalveluita tuottaville yrityksille? N = 1573

Hieman yli puolet (53 %) yrityksistä on ulkoistanut kaikki kuljetuksensa ja 27 % on ulkoistanut ne suurelta osin. Vain 9 % yrityksistä hoitaa kuljetuksensa kokonaan itse. Vuoteen 2015 verrattuna muutos tilanteessa on suhteellisen pieni, mutta vuonna 2013 kuljetuksensa kokonaan ulkoistaneiden osuus oli selvästi alempi (45 %) ja kuljetuksensa itse hoitavien osuus suurempi (13 %)

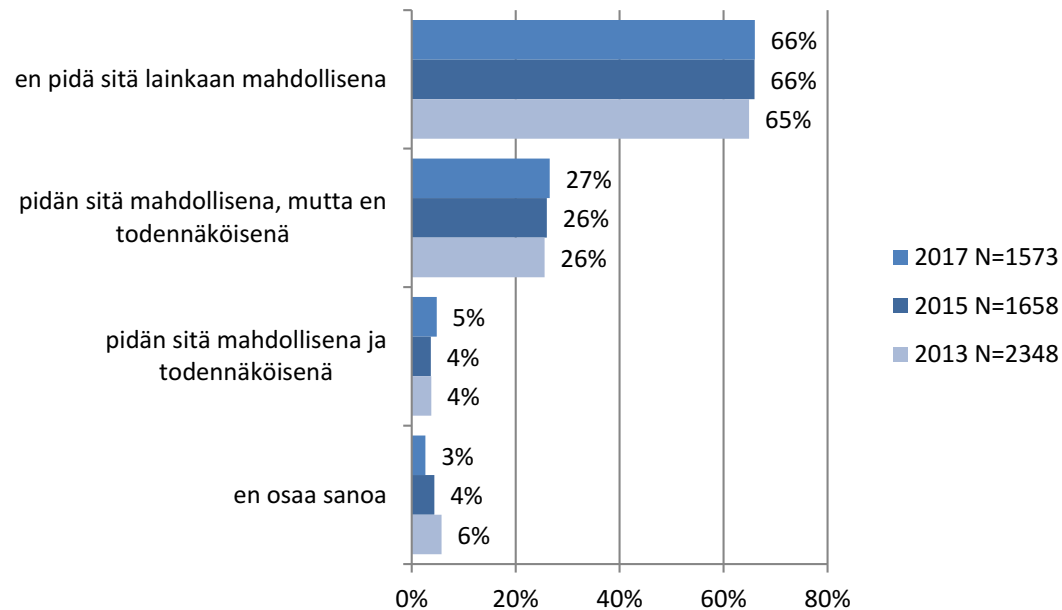

Muut kuin kuljetusyritykset

5.6.2 Tieliikenteen osuuden vähentäminen

Kuinka mahdollisena tai todennäköisenä pidätte, että yrityksenne vähentäisi tieliikenteen osuutta omissa kuljetuksissanne? ? N = 1519

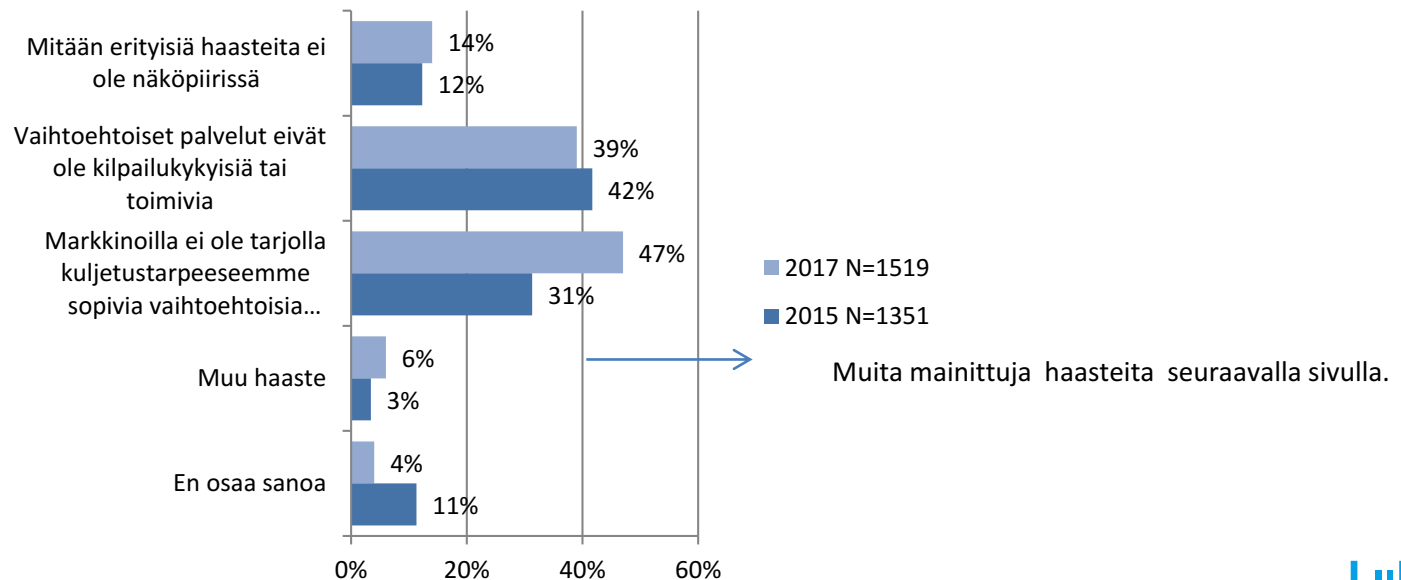
Tieliikenteen osuuden vähentämisen todennäköisyyden uskotaan olevan pieni. Kaksi kolmannelta ei pidä sitä lainkaan mahdollisena ja vain 5 % pitää sitä mahdollisena ja todennäköisenä. Yritysten edustajien näkemys on pysynyt samana vuosiin 2013 ja 2015 verrattuna.

5.6.3 Haasteet vaihtoehtoisten kuljetusmuotojen järjestämisessä

Mitkä ovat teille merkittävimpiä haasteita tieliikenteelle vaihtoehtoisten kuljetusmuotojen tai useamman kuljetusmuodon kuljetusketjujen järjestämisessä?
N = 1519

Lähes puolet vastaajista katsoo, että markkinoilla ei ole tarjolla heidän kuljetustarpeeseensa sopivia vaihtoehtoisia palveluita. Lisäksi varsin suuri joukko on sitä mieltä, että vaikka vaihtoehtoisia palveluja löytyisikin, niin ne eivät ole kilpailukykyisiä tai muuten toimivia.

5.6.3 Haasteet vaihtoehtoisten kuljetusmuotojen järjestämisessä

Muu haaste, mikä?

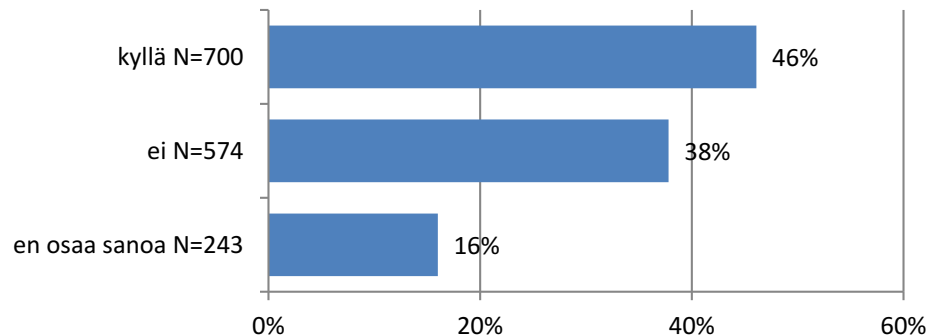
- Vaihtoehtoiset kuljetuspalvelut eivät saavuta kaikkia Suomen taajamia.
- Asiakkaiden infrastruktuuri, esim. raideyhteyden puuttuminen raaka-ainevarastoihin.
- Yrityksemme sijainti
- Junaliikennettä ei ole
- Kysyntä ja tarjonta ei kohtaa. Kuljetuskalusto ei ole sopivaa tai sitten se ajaa pyörät ylhäällä meidän ohi, koska emme tiedä toisistamme
- Lähialueen tilausten epätasaisuus
- Päivittäistavaraa on tultava monta krt. viikossa, tiet, rautatiet rajalliset
- Aikataulu, kohteet eri puolilla Suomea vain tien päässä
- Aikataulut eivät riitä nykyiseen vaatimustasoon
- Toimitamme monenmuotoista (pitkää, korkeaa, painavaa, ei päällelastattavaa tavaraa) jotka toimitetaan suoratoimituksena yksityistalouksiin.
- Toimitamme rakennuselementtejä rakennustyömaille - vain tieliikenneratkaisut ovat toimivia täsmätoimituksissa
- Korkeus ja paino / Rakennustarvikkeiden koko ja paino
- Vaarallisen aineen kuljetukset saadaan eteenpäin helpoiten tieliikenteessä
- Sääntely rautatiekuljetuksissa
- Kuljetuslämpötilavaatimukset
- Erikoiskuljetus
- Sopivan kaluston löytäminen
- Kuljetusmäärät ovat varsin pienet
- Ei ole tietoa vaihtoehtoista
- VR ei tuota kilpailukykyisiä palveluita
- Tarjoajia on vähän/kilpailukyky
- Lainsäädäntö on pienelle toimijalle kohtuuton, nk. direktiivikoulutukset
- Koska ostimme yleensä palvelut, jää palveluntarjoajan harkittavaksi, millä tavoin hän järjestää kuljetuksen siten, että aikataululupaus täyttyy.

Vastausten koonti, joka sisältää lähes kaikki vastaukset. Pidemmistä on poimittu vain keskeisimmät kohdat. Vastaukset ovat kokonaisuudessaan luettavissa erillisestä dokumetista.

5.6.4 Yhdistetyt kuljetukset

Onko yhdistetyt kuljetukset potentiaalinen vaihtoehto teidän toiminnassanne? N = 1518

Alle puolet (46 %) vastaajista pitää yhdistettyjä kuljetuksia potentiaalisena vaihtoehtona omassa toiminnassaan ja 38 % katsoo, että mahdollisuutta niihin ei ole.

Poimintoja syistä, miksi ei:

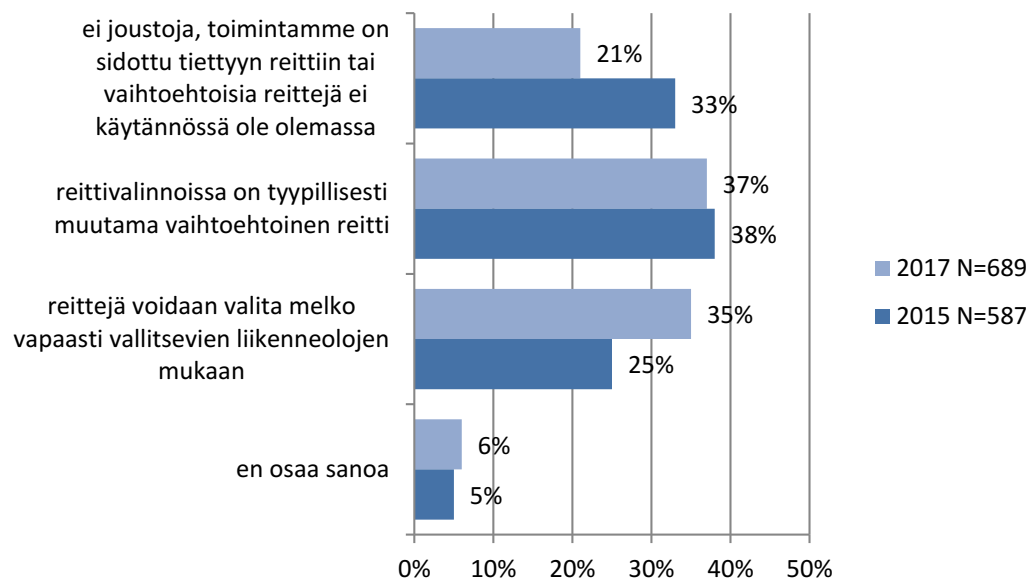
- *Tuotteet toimitetaan suoraan työmaille ja ns. välivarastoja ei ole kannattavaa käyttää*
- *Kotitoimitukset sekä myymälätoimitukset, ei korvaavaa toimintaa.*
- *Tuotteemme ovat niin suuria, että ei käytännössä onnistu*
- *Suoraan asiakkaalle, ovelta ovelle, nopeasti ja täsmällisesti.*
- *Tavarat menevät sekaisin, en luota yhdistettyihin palveluihin. Tuotteemme eivät kestä kovaa käsittelyä, joka on mahdollista muiden mukana.*
- *Tavaramme on herkästi rikkoutuvaa*
- *Kuljettaja vastaa myös keräilystä ja varaston järjestyksestä*
- *Kohtuullisen lyhyet kuljetusetäisyydet - tuskin kannattaa yhdistellä kuljetusmuotoja.*
- *Suunnitellut aikataulut ei pidä johtuen työmaille tapahtuvista muuttujista joita ei voi ennakoita.*
- *Ei ole mahdollista. Tavara tarvitaan Just in time, lisäksi moni toimittajista valitsee kuljetusmuodon. Lisäksi monesti tulee varastoista, joista tieyhteys kohteeseen.*

5.6.5 Reittivalintojen jousto

Mikä seuraavista vaihtoehtoista parhaiten kuvaa kuljetustenne reittivalintojen joustoa? N = 917

Viidenneksellä vastaajista reittivaihtoehtoissa ei ole joustoja ja toiminta on sidottu tiettyyn reittiin tai muita reittejä ei käytännössä ole olemassa. Muutaman vaihtoehtoisen reitin valintamahdollisuus on hieman useammalla kuin niillä, jotka voivat valita reittinsä melko vapaasti liikenneolojen mukaan. Vuoden 2015 tutkimukseen verrattuna reittivalintojen joustavuus on lisääntynyt.

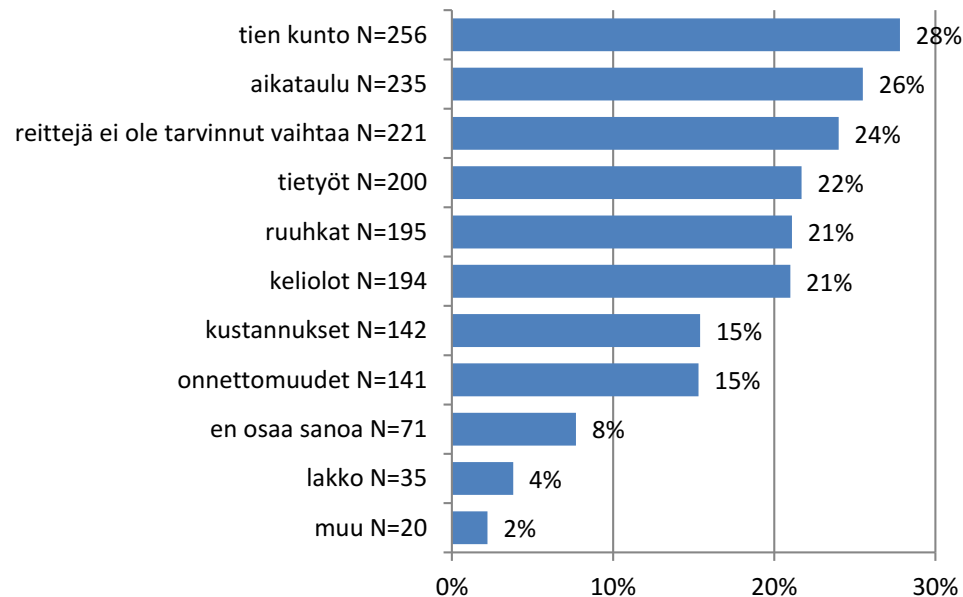

5.6.6 Syyt suunnitellun reitin vaihtoon

Mikäli olette joutuneet liikenneolojen vuoksi vaihtamaan suunnittelemaanne reittiä, mitkä ovat olleet pääasiallisia syitä tähän?

N = 922

Tärkeimpinä syinä suunnitellun reittivalinnan muutokseen ovat tien kunto ja aikataulu. Myös tietyöt, ruuhkat ja keliolot ovat olleet melko usein syynä suunnitellun reitin vaihtamiselle.

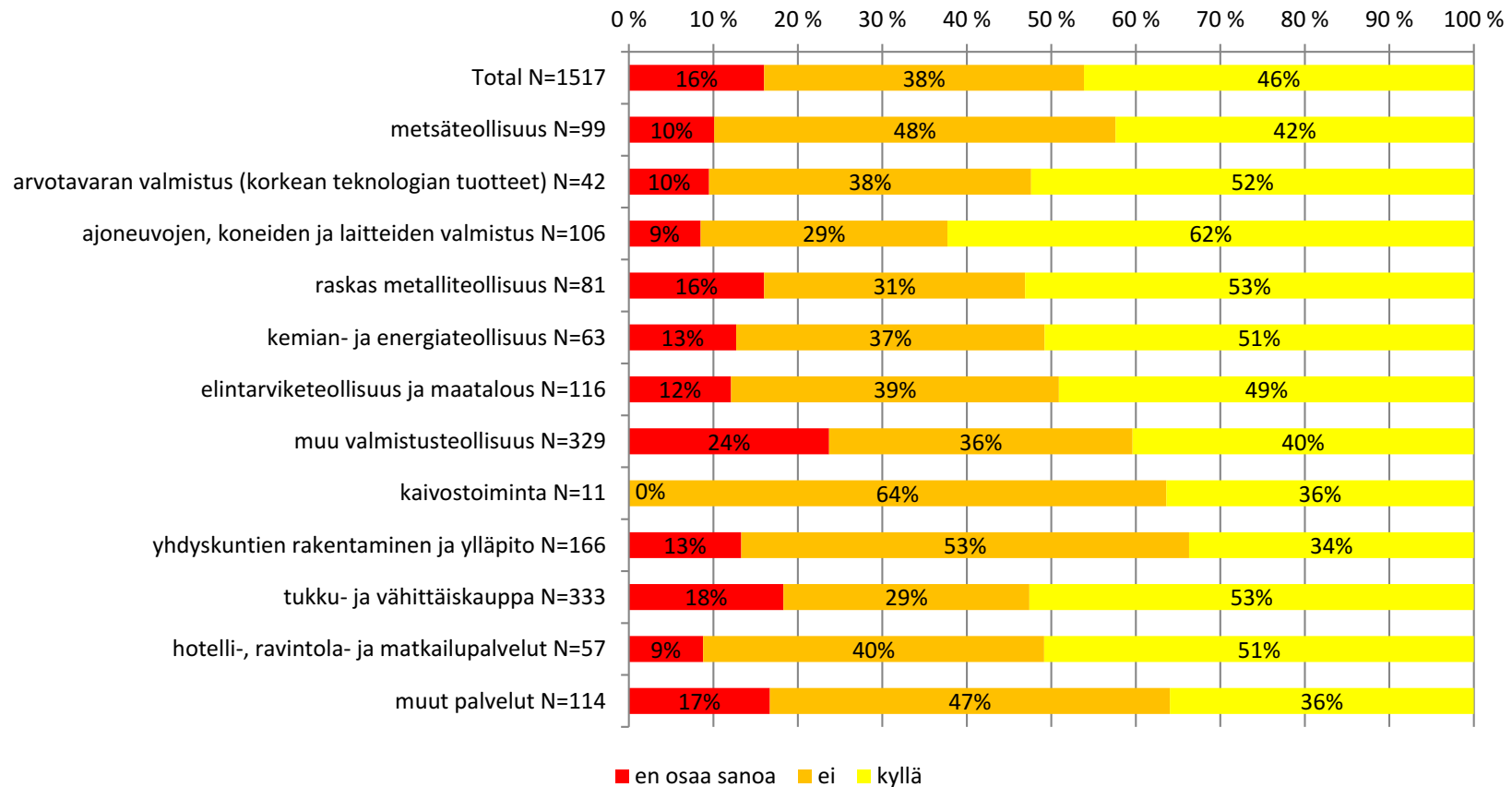

5.7 Toimialakohtaisia tuloksia

5.7.1 Kaikki toimialat – yhdistetyt kuljetukset

Onko yhdistetyt kuljetukset potentiaalinen vaihtoehto teidän toiminnassanne?

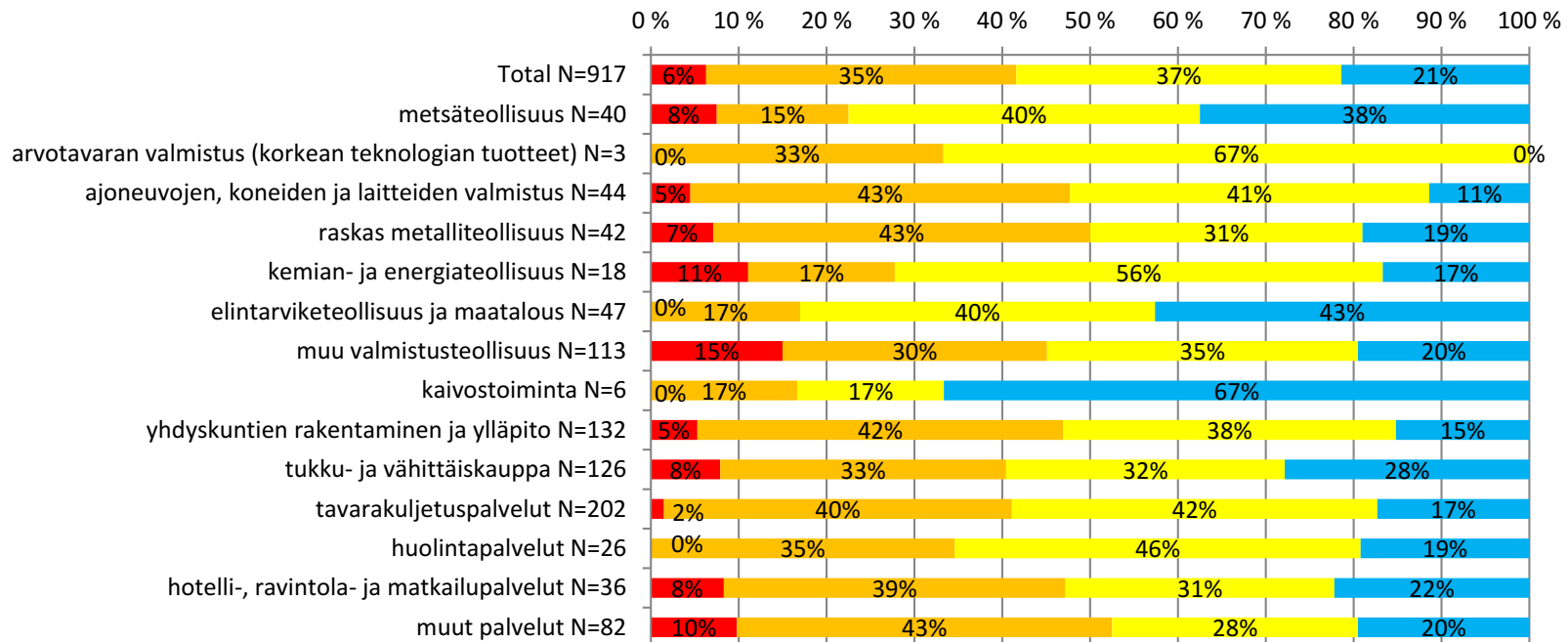
Mahdollisuus yhdistettyjen kuljetusten käyttöön vaihtelee eri toimialoilla 34 % - 62 % välillä.

5.7.2 Kaikki toimialat – reittivalintojen jousto

Mikä seuraavista vaihtoehtoista parhaiten kuvaa kuljetusten reittivalintojen joustoja?

Reittivalintojen jousto on pienintä kaivosteollisuudessa, elintarviketeollisuudessa ja maataloudessa sekä metsäteollisuudessa.

■ en osaa sanoa

■ reittejä voidaan valita melko vapaasti vallitsevien liikenneolojen mukaan

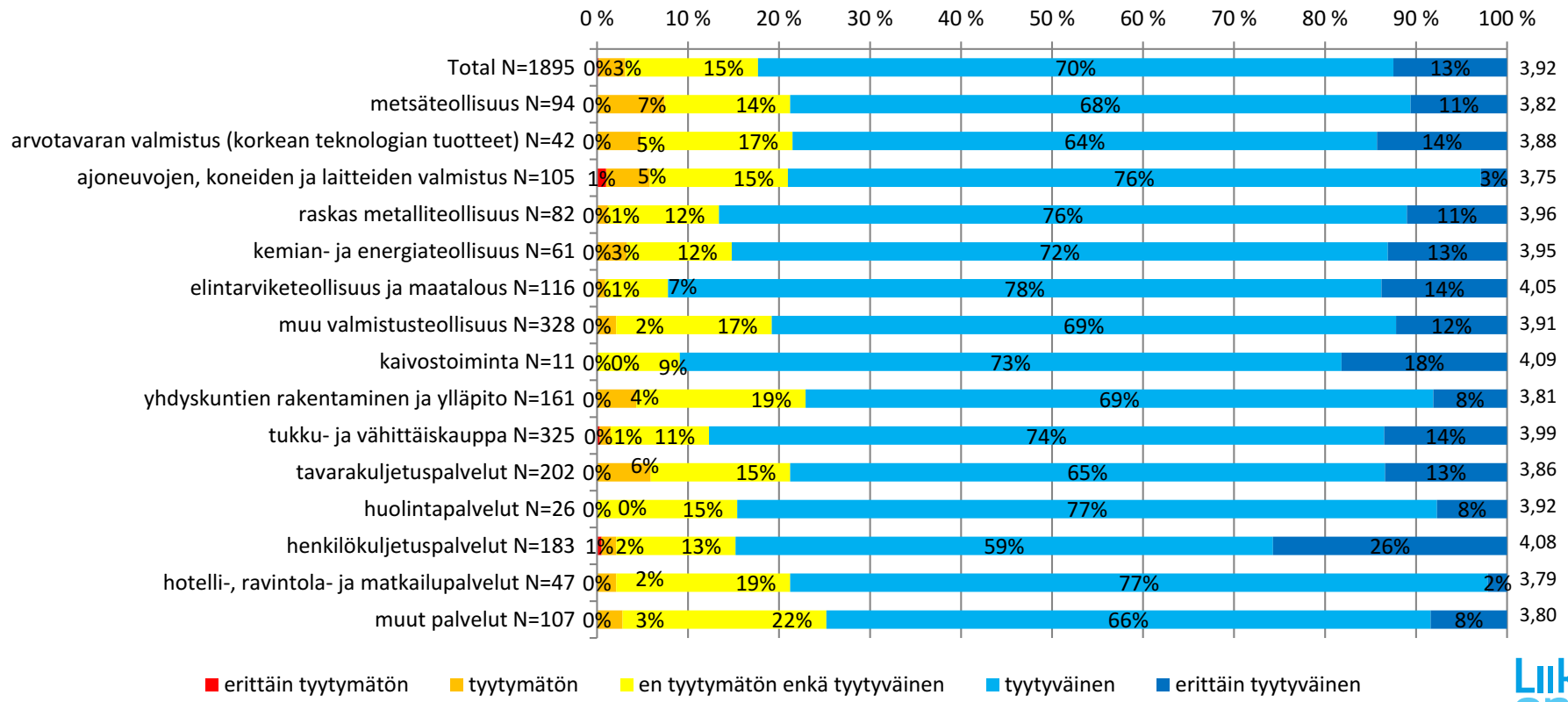
■ reittivalinnoissa on tyypillisesti muutama vaihtoehtoinen reitti

■ ei joustoja, toimintamme on sidottu tiettyyn reittiin tai vaihtoehtoisia reittejä ei käytännössä ole olemassa

5.7.3 Kaikki toimialat - kokonaisarvosana

Kuinka tyytyväinen olette kuljetusten toimivuuteen ja turvallisuuteen kokonaisuutena?

Kaikilla toimialoilla valtaosa vastaajista on tyytyväinen kuljetustensa toimivuuteen kokonaisuutena ja tyytymättömien osuus jää erittäin pieneksi. Henkilökuljetuspalveluissa on muita selvästi enemmän kuljetuksiinsa erittäin tyytyväisiä.

5.7.5 Kaikki toimialat – tieliikenteen osuuden vähentäminen

Kuinka mahdollisena tai todennäköisenä pidätte, että yrityksenne vähentäisi tieliikenteen osuutta omissa kuljetuksissanne?

Toimialoista kaivostoiminnassa uskotaan muita enemmän tieliikenteen osuuden vähentämiseen. Kaikilla muilla toimialoilla yli puolet ja joillakin aloilla lähes kaksi kolmannesta ei pidä sitä lainkaan mahdollisena.

